

Møteinnkalling

Utval:	Opplærings- og helseutvalet
Møtestad:	Øystese gymnas/Fylkesutvalsalen 3. etg., Øystese gymnas (dag 1), Fylkeshuset (dag 2)
Dato:	14. - 15.04.2015
Tid:	07:00

Det blir med dette kalla inn til møte i Opplærings- og helseutvalet

Dato: 14. - 15. april 2015

Program 14. april: Skulebesøk Øystese gymnas, Norheimsund vgs., Fusa vgs.
(sjå eige program - side 2)

Program 15. april:

Stad: Fylkesbygget, fylkesutvalsalen, 3. etg.

Kl. 10.00: Saksføreaving

Kl. 11.30: Felleslunsj i kantina

Kl. 12.00: Saksføreavinga held fram

Dersom nokon av utvalet sine medlemmer ikkje kan møta og må melda forfall, vert dei bedne om å gjere dette snarast ved å fylle ut skjemaet på www.hordaland.no/forfall eller sende melding til folkevalde@hfk.no.

Innkallinga gjeld valde medlemmer i Opplærings- og helseutvalet. Kopi vert send varamedlemene til orientering. Ved eventuelt forfall frå faste medlemmer vil varamedlemmer verta kalla inn særskilt.

Roald Stenseide

utvalsleiar

Program 14. april 2015 – Skulebesøk.

Kl. 07.00: Avreise frå Bergen bystasjon, perrong M

Kl. 08.30: Ankomst Øystese gymnas – rektor Ingebjørg Bakke

Kl. 10.30: Avreise Øystese gymnas

Kl. 10.45: Ankomst Norheimsund vgs – rektor Evy Kleivane

Kl. 11.30: Lunsj

Kl. 13.00: Avreise Norheimsund vgs

Kl. 13.45: Ankomst Fusa vgs – rektor Tor Johannes Hjertnes

Kl. 15.45: Avreise Fusa vgs

Om lag Kl. 17.30 : Ankomst Bergen bystasjon.

Sakliste

Utvals- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off.
PS 22/15	Godkjenning møteinnkalling		
PS 23/15	Godkjenning møteprotokoll forrige møte		
PS 24/15	Referatsaker (Meldingar)		
RS 17/15	Svar på spørsmål vedk. Handlingsplan mot diskriminering av homofile, lesbiske, bifile og transpersonar	2014/21703	
PS 25/15	Fordeling av tilskot til fagskuleutdanning innan helse- og sosialfag - 2015	2014/12978	
PS 26/15	Høring - Forslag til endringar i bestemningar om vurdering og innføring av fråværsgrenser	2015/3677	
PS 27/15	Disponering av samlefond opplæringssektoren	2015/3488	
PS 28/15	Disponering av investeringsmidlar opplæringssektoren 2015	2015/3489	
PS 29/15	Rehabilitering - ombygging - mindre tilbygg i skulesektoren - budsjettfordeling nr. 2 - 2015	2014/598	
PS 30/15	Ymse		

PS 22/15 Godkjenning møteinnkalling

PS 23/15 Godkjenning møteprotokoll forrige møte

PS 24/15 Referatsaker (Meldingar)

Notat

Dato: 24.03.2015
Arkivsak: 2014/21703-2
Saksbehandlar: bernyl

Til:	Opplærings- og helseutvalet
Frå:	Fylkesrådmannen

Svar på spørsmål vedkomande *Handlingsplan mot diskriminering av homofile, lesbiske, bifile og transpersonar*

Fylkesrådmannen viser til møte i OPHE 17. mars under «Open time», der Rasmus L. Rasmussen stilte spørsmål vedkomande status for *Handlingsplan mot diskriminering av lesbiske, homofile, bifile og transpersonar*.

Fylkestinget vedtok 12.12.2007 Handlingsplan mot diskriminering av homofile, lesbiske, bifile og transpersonar. Planen vart evaluert og resultatet av evalueringa lagt fram for Fylkestinget i møte 9.3.2010. Fylkesrådmannen la fram framlegg til rullering av handlingsplanen for Fylkestinget 09.12.14, sak PS82/2014.

Fylkesrådmannen la fram følgjande framlegg til vedtak:

«**Mål 1:** Alle nivå i skulesektoren i Hordaland fylkeskommune skal arbeide for å utvikle eit læringsmiljø som fremjar god helse og læring for lhbt-befolkninga.

Tiltak:

1. Skuleeigar skal arbeide aktivt for å sjå til at lhbt-perspektivet vert følgt opp i skulane sitt førebyggjande arbeid for å fremje eit godt psykososialt læringsmiljø i samsvar med krava i § 9a i opplæringslova.
2. Skuleeigar skal sjå til at lhbt-perspektiv vert trekt inn i planlegging og samarbeid knytt til russefeiringa.
3. Skulane bør ha eit særleg fokus på nulltoleranse mot mobbing av lhbt-elevar i det generelle arbeidet ved skulen.
4. Skulane skal samarbeide aktivt med skulehelsetenesta for å spreie kunnskap og sikre heilskapleg ivaretaking av lhbt-elevar.
5. Skuleeigar skal sjå til at lhbt-perspektivet vert ivareteke i arbeidet med *Handlingsplan for helsefremjande skule 2015-2018*.

Mål 2: Skuleeigar skal auke og spreie kunnskap innanfor skule og utdanning om omfang og samanhengar når det gjeld trakassering og mobbing knytt til seksuell orientering og kjønnsuttrykk.

Fylkestinget fatta følgjande vedtak:

«Fylkestinget sluttar seg til fylkesrådmannen sitt framlegg til rullering av handlingsplan mot diskriminering av homofile, lesbiske, bifile og transpersonar.

Vedk. mål 2, punkt 1: Skuleeigar skal leggje til rette for kurs for skuleleiarar, lærarar og ressursteam.

Fylkestinget ber fylkesrådmannen om å utarbeide ein generell handlingsplan mot mobbing og

diskriminering. Det betyr at denne handlingsplanen for lesbiske, homofile, bifile og transpersonar vert del av den nye generelle planen.»

Fylkesdirektør opplæring har ansvar for oppfølging av tiltaka under mål 1 i vedtaket. Den delen av vedtaket som omhandlar utarbeiding av ein generell handlingsplan mot mobbing og diskriminering i HFK, er forankra hjå fylkesdirektør organisasjon, som har sett i gang arbeidet. Opplæringsavdelinga vil delta i ei arbeidsgruppe som skal utarbeide den generelle planen mot mobbing og diskriminering. Siste del av vedtaket slår fast at *Handlingsplan mot mobbing av homofile, lesbiske, og transpersonar* skal vere ein del av den nye generelle planen. Fylkesdirektør opplæring vil følgje opp tiltaka under mål 1, men vil vente med utsending av plandokument til ny generell plan mot mobbing og diskriminering i HFK ligg føre. Ein ny generell handlingsplan skal etter planen vere politisk ferdigstilt innan 01.01.16.

Arkivnr: 2014/12978-40

Saksbehandlar: Adeline Berntsen Landro

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Opplærings- og helseutvalet	25/15	14.04.2015

Fordeling av tilskot til fagskuleutdanning innan helse- og sosialfag - 2015

Samandrag

Tilskotsordninga som er øyremerka fagskuletilbod innan helse- og sosialfag, skal dekke driftsutgifter for utdanningane og vart innført 01.07.2009. Ramma til Hordaland fylkeskommune er i 2015 sett til kr. 6 405 000,-. I tillegg er det søkt om å få overført 1 million ubrukte midlar frå 2014. Det er lagt til grunn i saka at søknad om overføring av midlar vert godkjent, og ramma for 2015 vert då på kr. 7 405 000,-.

Av ramma for 2015 er følgjande midlar utbetalt eller bundne:

Ramme 2015	7 405 000,-
- Utbetalt vår 2015	3 093 400,-
- Forventa utbetaling hausten 2015, 2 års-studentar	1 308 825,-
Sum – resterande beløp til nye studentar hausten 2015	3 002 775,-

Til saman har 8 tilbydarar søkt om tilskot for nye studentar med start hausten 2015. Av desse er det 2 tilbydarar som gjev stadbasert fagskuleutdanning, og 6 tilbydarar som gjev nettbasert utdanning. Totalt er det søkt om støtte til 347 studentar, og av desse er det søkt om tilskot til 243 ved stadbaserte tilbod og 104 ved nettbaserte tilbod. Innanfor ramma til Hordaland fylkeskommune er det ikkje mogleg å gje tilskot til alle studentane det er søkt støtte for.

Forslag til vedtak

1.	Stadbasert sats				Nettbasert sats				
	Tal på studentar det kan verte gjeve tilskot til ved den einskilde tilbydar								
Utdanning	Hordaland helsefagskole	AOF H/SF	Aldring/helse	NKS	NKI	RKK	eCademy	Folkeuniversitetet	
Psykisk helsearbeid	15	20			4				
Rehabilitering	15					2			
Helse, aldring og aktiv omsorg/Eldreomsorg	15			5	2				
Rus og avhengighetsproblematikk									
Spesialreinhald og sterilfosyning	25								
Kreftomsorg og lindrande pleie					5				
Livsstils- og kroniske sjukdommar									
Barsel- og barnepleie						2		3	
Demensomsorg og alderspsykiatri			3		5				
Utviklingshemming og aldring			3						
Migrasjonshelse					2				
Velferdsteknologi					2				
Helsekoordinator							8		
Helseadministrasjon sekretær							8		
Miljøarbeid/utviklingshemming		25							
Tverrfaglig miljøarbeid						2			
Psykisk helsearbeid og rusarbeid				6					
Veiledning						2			
Sum studenter det vert gjeve støtte til	70	45	6	11	20	8	16	3	

- Den einskilde tilbydar har høve til å omprioritere tilskotet mellom dei NOKUT-godkjente utdanningane dei har søkt på, fram til 1. oktober, som er offisiell teljedato for utbetaling av tilskot innanfor den einskilde tilbydar si tildelte ramme.
- Administrasjonen ved Opplæringsavdelinga vert gjeve mynde til å fordela unytta midlar mellom tilbydarane og eventuelt nye tilbydarar innanfor ramma etter 1. oktober utan at det vert lagt fram ny sak for Opplærings- og helseutvalet.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Svein Heggheim
fylkesdirektør opplæring

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 20.03.2015

Tilskotsordninga som er øymerka fagskuletilbod innan helse- og sosialfag, skal dekke driftsutgifter for utdanningane og vart innført 01.07.2009. Fylkeskommunane fekk i samband med forvaltningsreforma i 2010 delegert ansvar for fordeling av tilskot retta mot studentar i eige fylke. Tilskotsordninga vart oppretta som eit tiltak under Omsorgsplan 2015 og Kompetanseløftet 2015, der fagskuleordninga vert framheva som viktig for å auke kompetansen i helse- og omsorgssektoren, i tillegg til å redusere avgang frå sektoren og bidra til rekruttering til helse- og sosialfag i vidaregåande skule.

Mål for ordninga

- Heve kompetansen på sentrale fagområde i den kommunale omsorgssektoren
- Tilby personell ein karriereveg
- Realisere nasjonale måltal for utdanningsaktiviteten
- Sikre utdanningstilbod over heile landet gjennom å ivareta både regionale, interregionale og nasjonale fagskuletilbod

Målgruppe

Helse- og sosialpersonell med utdanning på vidaregåande skulenivå.

Tilskotsordninga bidrar til å nå målsettingane i Omsorgsplan 2015 og Kompetanseløftet 2015, jf. St.meld. nr. 1 (2005-2006) «Mestring, muligheter og mening - Framtidas omsorgsutfordringer».

Presisering av tildelingskriteria

Det vert gjeve tilskot til utdanningstilbydarar etter satsar per student som multipliserast med tal på registrerte studentar på teljetidspunktet 1. mars og 1. oktober. Dette inneber halvårleg tildeling av tilskot frå fylkeskommunen til tilbydar. Følgjande kategoriar og satsar per heiltidsekvivalent student gjeld for budsjettåret 2015:

Tilbod	Sats
Nettbasert*	52 500 kr
Stadbasert	75 900 kr

*For einssilde tilbydarar av nettbasert undervisning med låge samla studenttal er satsen for stadbasert tilbod nytta. Satsane vert vidareført for desse tilbydarane.

Etter Delegasjonsreglementet i Hordaland fylkeskommune; punkt 31. *Lov om fagskoleutdanning av 20.06.2003 nr. 53*, er det Opplærings- og helseutvalet som har fullmakt til å fordela tilskot etter denne ordninga.

Budsjettramme 2015

Ramma til Hordaland fylkeskommune er i 2015 sett til kr. 6 405 000,-. I tillegg er det søkt om å få overført 1 million ubrukne midlar frå 2014. Det er lagt til grunn i saka at søknad om overføring av midlar vert godkjent, og ramma for 2015 vert då på kr. 7 405 000,-.

Av ramma for 2015 er kr. 3 093 400,- betalt ut i tilskot for studentar som det er søkt støtte for tidlegare, og som per 1. mars 2015 er aktive studentar. Av desse studentane vil om lag 81 framleis vere i utdanning hausten 2015, og forventta utbetaling for desse denne hausten er på kr. 1 308 825,-. Såleis er om lag kr. 4 402 225,- bunde opp til tilbod med studentar som er under utdanning i 2015. Det resterande beløpet Hordaland fylkeskommune kan fordela på søkjarane hausten 2015, er kr. 3 002 775,- (sjå oversikt under).

Ramme 2015	7 405 000,-
- Utbetalt vår 2015	3 093 400,-
- Forventa utbetaling hausten 2015, 2-års studentar	1 308 825,-
Sum – resterande beløp til nye studentar hausten 2015	3 002 775,-

Søknadar om tilskot for hausten 2015

Til saman har 8 tilbydarar søkt om tilskot for nye studentar med start hausten 2015. Av desse er det 2 tilbydarar som gjev stadbaserert fagskuleutdanning, og 6 tilbydarar som gjev nettbasert utdanning. Tabellen under syner tilbydarane som har søkt, og talet på studentar dei søker støtte for innan dei ulike utdanningstilboda.

Utdanning	Stadbaseret sats				Nettbaseret sats				
	Tal på studentar det vert søkt tilskot for ved den einkilde tilbydar								
	Hordaland helsefagskole	AOFH/SF	Aldring/helse	NKS	NKI	RKK	eCademy	Folkeuniversitetet	
Psykisk helsearbeid	30	50			5				
Rehabilitering	30					2			
Helse, aldring og aktiv omsorg/Eldreomsorg	15			8	2	2			
Rus og avhengighetsproblematikk									
Spesialreinhald og sterilfösyning	25					2			
Kreftomsorg og lindrande pleie	15				5	2			
Livsstils- og kroniske sjukdommar	15								
Barsei- og barnepleie						2		5	
Demensomsorg og alderspsykiatri			8		6				
Utviklingshemming og aldring			5						
Migrasjonshelse					2				
Velferdsteknologi					2				
Helsekoordinator							16		
Helseadministrasjon sekretær							28		
Miljøarbeid/utviklingshemming		50							
Tverrfaglig miljøarbeid						2			
Psykisk helsearbeid og rusarbeid				8		3			
Veiledning						2			
Sum studentar det søkes støtte for	130	100	13	16	22	17	44	5	

- Tilboda markert med grått er ikkje NOKUT-godkjent innan søknadsfrist om tilskot 1. mars 2015.
- Tilboda markert med blått indikerer at tilbydaren ønskjer å gjere moglege omprioriteringar innanfor talet på studentar som dei søker tilskot for (dette vert omtala nærare seinare i saka i høve til den einkilde tilbydar).

Totalt er det søkt om støtte til 347 studentar, av desse er det søkt om tilskot til 243 ved stadbasererte tilbod og 104 ved nettbaserte tilbod. Innanfor ramma til Hordaland fylkeskommune er det ikkje mogleg å gje tilskot til alle studentane det er søkt støtte for.

Fordelingskriterium

- Hordaland fylkeskommune gjev tilskot til tilbydarar som tar opp studentar som er busette i Hordaland.
- Søkjarar av stadbasererte tilbod vert gjeve tilskot for heile klassar inntil eit gitt tal studentar av di tilbodet er avhengig av søkjarar lokalt i fylket og ikkje kan fyllast opp med studentar frå fleire fylke.
- Søkjarar til nettbaserte tilbod vert ikkje gjeve tilskot for heile klassar av di tilbodet kan fullteiknast med søkjarar frå heile landet.
- Det er eit mål å få variasjon i det totale tilbodet av fagskuleutdanning som Hordaland fylkeskommune gjev støtte til innan helse- og sosialfag.

Som nemnt er det ikkje mogleg å gje tilskot til så mange studentar som det er søkt støtte for, og fleire tilbydarar vil få støtte for færre studentar enn i fjor. Årsaka til dette er mellom anna ei lågare ramma i 2015 enn i 2014 og ein liten auke i talet på studentar våren 2015 i høve til våren 2014. Dei fleste av tilbydarane søker om tilskot til fleire studentar enn dei tidlegare har klart å rekruttere, og vi reknar såleis med at ramma ikkje er for liten i høve til det omfanget av studentar ein vanlegvis rekrutterer frå Hordaland til fagskuletilbod innan helse- og sosialfag.

Forslag til fordeling av tilskot til nye studentar hausten 2015

Utdanning	Stadbasert sats				Nettbasert sats			
	Tal på studentar det kan verte gjeve tilskot til ved den enkelte tilbydar							
	Hordaland helsefagskole	AOF H/SF	Aldring/helse	NKS	NKI	RKK	eCademy	Folkeuniversitetet
Psykisk helsearbeid	15	20			4			
Rehabilitering	15					2		
Helse, aldring og aktiv omsorg/Eldreomsorg	15			5	2			
Rus og avhengighetsproblematikk								
Spesialreinhald og sterilforysning	25							
Kreftomsorg og lindrande pleie					5			
Livsstils- og kroniske sjukdommar								
Barsel- og barnepleie						2		3
Demensomsorg og alderspsykiatri			3		5			
Utviklingshemming og aldring			3					
Migrasjonshelse					2			
Velferdsteknologi					2			
Helsekoordinator							8	
Helseadministrasjon sekretær							8	
Miljøarbeid/utviklingshemming		25						
Tverrfaglig miljøarbeid						2		
Psykisk helsearbeid og rusarbeid				6				
Veiledning						2		
Sum studentar det vert gjeve støtte til	70	45	6	11	20	8	16	3

- Felt markert med blått markerer at det vert gjeve tilskot til 15 stadbaserte studentar og 10 nettbaserte studentar. Talet på 25 innan spesialreinhald og sterilforysning er soleis fordelt på to klassar.
- Felt markert med grått markerer at tilbydar ikkje har NOKUT-godkjenning for tilbodet, og at tilskot til desse tilboda føreset endeleg NOKUT-godkjenning innan start hausten 2015.

Tabellen over syner forslag til fordeling av tilskot til nye studentar hausten 2015. Det er føreslått å gje tilskot til totalt 111 studentar med stadbasert sats, og 68 studentar med nettbasert sats.

Hordaland helsefagskole

Hordaland helsefagskole har søkt om tilskot til å starta opp til saman 6 - 8 tilbod, medan det er føreslått å gje tilskot til 4 tilbod, med to klassar innan eitt av dei (Spesialreinhald og sterilforysning). Hordaland helsefagskole har søkt om støtte til 130 studentar, og det er føreslått å gje tilskot til totalt 70 studentar, 60 med stadbasert sats og 10 med nettbasert sats.

I søknaden skriv Hordaland helsefagskole at dei ønskjer høve til å omprioritera fordelinga av studentar innanfor dei ulike tilboda dei har godkjenning for. Administrasjonen vil tilrå at tilbydarar har moglegheit til å omprioritera mellom tilboda dei har godkjenning for og som er eit tilbod innan helse- og sosialfag.

AOF Hordaland – Sogn og fjordane

AOF har søkt om tilskot for til saman 100 studentar fordelt på to tilbod. Det er føreslått å gje tilskot til totalt 45 nye studentar hausten 2015 innan psykisk helsearbeid og miljøarbeid/utviklingshemming. AOF har i sin søknad opplyst om at det allereie er høge søkjartal til desse tilboda, og at dei samarbeider med Bergen kommune om å fylle opp ein klasse innan sistnemnde tilbod.

Nasjonalt kompetansesenter aldring og helse

Nasjonalt kompetansesenter har søkt om støtte for totalt 13 nye studentar hausten 2015, medan det er føreslått å gje tilskot til 6 nye studentar fordelt på to tilbod. Våren 2015 har tilbydar 4 studentar frå Hordaland under utdanning.

NKS Nettstudier

NKS har søkt om tilskot for 16 studentar fordelt på tilboda *Helse, aldring og aktiv omsorg* og *Psykisk helsearbeid og rusarbeid*. Det er føreslått å gje tilskot til 11 nye studentar ved NKS hausten 2015. Per i dag har tilbydar 13 studentar frå Hordaland under utdanning fordelt på tre tilbod, av desse er 8 ferdig utdanna våren 2015.

NKI AS

NKI har søkt om støtte for 22 studentar fordelt på 6 tilbod. To av tilboda det er søkt støtte til, har ikkje NOKUT-godkjenning per i dag, men det er føreslått at desse tilboda vert gjeve støtte dersom tilboda vert godkjent av NOKUT innan start hausten 2015 av di dette er nye tilbod som ikkje har vore starta opp for studentar i Hordaland tidlegare. Det er føreslått å gje NKI tilskot til 20 studentar hausten 2015 fordelt på 6 tilbod. NKI er ein av dei tilbydarane med nettbaserte utdanningar som har flest studentar frå Hordaland under denne tilskotsordninga. Våren 2015 har NKI 27 studentar frå Hordaland fordelt på 4 tilbod. Av desse vil 18 studentar framleis vere i utdanning hausten 2015.

Rogaland kurs og kompetansesenter (RKK)

RKK har søkt støtte for til saman 17 studentar fordelt på 8 tilbod. Det er føreslått å gje tilskot til 8 studentar fordelt på 4 tilbod. RKK har 3 studentar under utdanning frå Hordaland fordelt på 3 tilbod våren 2015. RKK har også søkt om få høve til å gjere ei omprioritering mellom dei NOKUT-godkjente tilboda dersom det er fleire søkjarar til nokre tilbod enn andre.

eCademy

eCademy har søkt om tilskot for 44 studentar fordelt på to tilbod. I søknaden ber eCademy om moglegheit for å starta opp med 30 studentar hausten 2015 og 14 studentar våren 2016. Det er føreslått å gje tilskot til 16 studentar fordelt på *Helsekoordinator* og *Helseadministrasjon sekretær* hausten 2015. Administrasjonen vil tilrå at eCademy kan søkje om midlar til å starta opp tilbod våren 2016 dersom ramma ikkje vert brukt opp i 2015. eCademy har 32 studentar i utdanning våren 2015, og av desse vil 14 studentar vere i utdanning hausten 2015.

Folkeuniversitetet Nett

Folkeuniversitetet Nett har søkt om støtte til 5 studentar ved tilbodet *Barsel og barnepleie*. Det er føreslått å gje tilskot til 3 nye studentar hausten 2015. Våren 2015 har tilbydaren 1 student i utdanning.

Utfordringar knytt til fordeling og ramme

Dersom alle tilbydarane rekrutterer så mange som det er føreslått å gje tilskot til hausten 2015, syner ei framskrivning av det totale tilbodet og framtidige tilskot at det ikkje vil verte mykje midlar til overs for nye studentar hausten 2016. Sak om fordeling av tilskot i 2013 og i 2014 la også opp til ei overskriding av ramma, men kvart år har det vore midlar til overs som vert søkt vidareført eller betalt tilbake til Helsedirektoratet.

På bakgrunn av dei erfaringane administrasjonen ved Opplæringsavdelinga har med tilskotsordninga, er det rimeleg å anta at ein ikkje vil kome i ein situasjon som gjer at det ikkje vert mogleg å starta opp nye tilbod innanfor ramma hausten 2016. Dei siste åra har det vore lågare rekruttering og større fråfall samla sett enn det tilskotsfordelinga har lagt opp til. Skulle ein likevel oppleve å ha for lite midlar hausten 2016, er det mogleg å gå i dialog med Helsedirektoratet om å få auka ramma.

Årsaka til at ein legg opp til å utnytte ramma fullt ut, er at ein ynskjer å gje tilbydarane størst mogleg spelerom i arbeidet med å starta opp tilbod og rekruttera nye studentar. Den største utfordringa så langt med tilskotsarbeidet har vore å nytta heile ramma som Hordaland fylkeskommune årleg får til fordeling. Med bakgrunn i dette er det også ønskjeleg i størst mogleg grad å gjere tilskotsordninga mest mogleg fleksibel. Dette vert omtala i neste avsnitt.

Fleksibilitet i fordelinga av tilskot

For å utnytte ubrukte midlar i størst mogleg grad er det to tiltak som det er ønskjeleg å leggje til rette for. Desse er som følgjer:

1. Den einskilde tilbydar har høve til å omfordela tilskotet mellom dei NOKUT-godkjente utdanningane dei har søkt på fram til 1. oktober, som er offisiell teljedato for utbetaling av tilskot innanfor den einskilde tilbydar si tildelte ramme.
2. Administrasjonen ved Opplæringsavdelinga vert gjeve mynde til å fordela unytta midlar mellom tilbydarane og eventuelt nye tilbydarar innanfor ramma etter 1. oktober utan at det vert lagt fram ny sak for Opplærings- og helseutvalet.

Med desse tiltaka vil ordninga, som i utgangspunktet er noko byråkratisk, verta meir fleksibel for både tilbydarane og for fylkeskommunen. Fleksibilitet i høve til dette skuleslaget og fagområdet er særskild viktig for å stimulera til meir kompetanseheving i regionen innan helse- og sosialfag.

Arkivnr: 2015/3677-1

Saksbehandlar: Linda Farestveit, Trude Riple, Elin Meyer Wikan

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saksnr.	Møtedato
Opplærings- og helseutvalet	26/15	14.04.2015

Høyring - Forslag til endringar i føresegner om vurdering og innføring av fráværsgrenser

Samandrag

Utdanningsdirektoratet har sendt på høyring ei rekke endringar i føresegnene om vurdering i forskrift til opplæringslova og forskrift til privatskulelova. Det er i saka peika ut 73 høyringsgrupper, og fylkeskommunane er ei av desse. Dei vidaregåande skulane inngår og som sjølvstendige høyringsinstansar.

Frist for uttale er sett til måndag 27. april. Delar av høyringsgrunnlaget følgjer saka som trykte vedlegg.

Forslag til vedtak

Hordaland fylkeskommune sluttar seg til merknader og konklusjonar slik dei går fram av kap. 4 i dette saksframlegget.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Svein Heggheim
fylkesdirektør opplæring

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Vedlegg

- 1 Forskriftsendringer om fraværsgrenser
- 2 Forslag til forskriftsendringer med merknader

Fylkesrådmannen, 27.03.2015**1. Saka gjeld:**

Utdanningsdirektoratet har sendt på høyring ei rekke endringar i føresegnene om vurdering i forskrift til opplæringslova og forskrift til privatskulelova. Det er i saka peika ut 73 høyringsgrupper, og fylkeskommunane er ei av desse. Dei vidaregåande skulane inngår og som sjølvstendige høyringsinstansar.

Frist for uttale er sett til måndag 27. april. Delar av høyringsgrunnlaget følgjer saka som trykte vedlegg. Komplette oversikt over høyringsnotatet med tilhøyrande underlag kan hentast frå:

<https://hoering.udir.no/Hoering/24>

2. Problemstilling:

Gjeldande høyring består av tre delar og omhandlar:

- Innføring av fråværsgrænse knytt til timefråvær i enkeltfag
- Klargjering kring undervegsvurdering som ein del av den samla vurderinga når standpunkt karakteren blir sett.
- Å gjere regelverket om vurdering meir oversiktleg og tydeleg.

3. Saksopplysningar:**3.1. Generelt**

Det er forska relativt lite på fråvær i vidaregåande skule i Norge. Kunnskapsgrunnlaget på feltet er derfor lite. Studiar har handla enten om generelle haldningar til fråvær eller om fråvær som ein del av diskusjonen knytt til fråfall. Det finst meir forskning på fråvær i arbeidslivet. Det forskning på fråvær i så vel skule som arbeidsliv likevel viser, er at forklaringane på fråvær er svært samansette.

Utfordringa med elevfråvær er ikkje av ny dato. Stort fråvær kan føre til at læraren har mangelfullt grunnlag for å vurdere kompetansen til eleven i faget, men seinast ved forskriftsrevisjonen i 2009 blei det frå sentralt hald presisert at det framleis ikkje var mogleg å ha ei fast prosentgrense for kor mykje fråvær ein elev kan ha før grunnlaget for vurdering ikkje er til stades. Over tid har dette ført til at skular har hatt svært ulik praksis når det gjeld fråværsordningar.

3.2. *Fråværsgrenser* Høringsnotatet omtalar to hovudmodellar. Den eine av hovudmodellane viser tre ulike alternativ for ei sentralt fastsett fråværsgrense. To av desse gjeld alt fråvæ med og gjer framlegg om ei grense på enten 10 prosent eller 15 prosent, men med nokre ulike unntak. Ein modell gjeld 5 prosent udokumentert fråvæ.

Den andre hovudmodellen legg opp til ei lokalt fastsett fråværsgrense og tek opp spørsmålet om det i tillegg til eller i staden for ei fråværsgrense heller bør innførast eit oppfølgingsystem for fråvæ.

Forslaget om fråværsgrenser som ligg føre, gjeld berre elevar i vidaregåande skular, ikkje elevar i grunnskulen. Fråværsgrensene vil heller ikkje gjelde for lærlingar eller lærekandidatar. Desse vert omfatta av reglane i arbeidsmiljølova og gjeldande avtalar og reglar i bedriftene når det gjeld fråvæ. Det blir heller ikkje vurdert å innføre fråværsgrense i kap. 4, som omhandlar individuell vurdering av vaksne.

3.3 *Endringar som eventuelt kan gjere regelverket meir oversiktleg og tydeleg*

Det blir gjort endringar i forskrift til opplæringslova kap. 3 og 4 som gjer reglane tydelegare. Tilvisingar til andre føresegner blir fjerna, og tekst blir stroken dersom det same utan grunn blir gjentatt fleire stader i forskriftene eller til dømes høyrer meir heime i vitnemålsskriva. Det er i denne samanheng lagt vekt på å foreta endringar som vil kunne frigjere tid for lærarane og/eller skuleleiinga.

Det blir mellom anna foreslått å forskriftsfeste at omvalselevar og elevar som forserer fag, må velje å halde på karakteren eller vere elev i faget på nytt. Vidare å endre regelen om når standpunktkarakterar i fag med lokalt gitt eksamen må vere sett. Det blir og foreslått å regulere tidspunktet for sentralt gitt eksamen og konsekvensar av å kome for seint til eksamen.

4. Fylkesrådmannens vurderingar/merknader:

4.1. Hovudmodell 1 – sentralt fastsett fråværsgrense

1. Forslag om fråværsgrense på 10 eller 15 prosent med unntak for helsegrunnar.

Det blir foreslått eit nytt fjerde ledd til forskrift til opplæringslova § 3-3 .

«I vidaregåande skule skal læraren normalt ikkje gi eleven halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter ved fråvæ i meir enn [x] prosent av timane i faget. Eleven skal likevel få vurdering med karakter i faget dersom den største delen av fråværet på [x] prosent kjem av dokumenterte helsegrunnar, og læraren har tilstrekkeleg grunnlag til å vurdere elevens kompetanse.»

Samtidig blir det foreslått å fjerne kravet om at læraren må legge til rette for å få tilstrekkeleg vurderingsgrunnlag, men i forskrifta blir det halde fast på eleven si plikt til å møte fram til timane og delta aktivt i opplæringa.

Fylkesrådmannen ser positivt på at det no blir sett fokus på fråvæ og på tiltak som kan få elevane til å møte fram til undervisninga. Fylkesrådmannen er likevel i tvil om innføring av fråværsgrenser er eit godt tiltak i arbeidet med å få fleire til å gjennomføre og bestå. Slike grenser for fråvæ har vore praktisert tidlegare, og ordninga medførte ein del utfordringar.

Fråværsgrensene blei til dømes av enkelte oppfatta som «ein rett» til å få vurdering så lenge fråværet ikkje oversteig fråværsgrensa. Ein kan heller ikkje sjå bort frå at elevar som i dag stort sett alltid møter fram til undervisninga, vil senke terskelen for å ta seg fri nokre timar, sidan det likevel ikkje får konsekvensar så lenge ein held seg under fråværsgrensa. Dette gjeld spesielt studieførebuande utdanningsprogram, sidan fråværet ikkje har innverknad på inntaket til høgare utdanning.

For nokre elevar som i dag har eit fråvæ rundt fråværsgrensa, kan kanskje ei fråværsgrense virke skjerpande.

Hovudutfordringa i dag er å få dei elevane som av ulike grunnar er mykje borte frå skulen i mange år, til å gjennomføre og bestå. Desse vil tidleg i året nå fråværstaket. Sjølv om det blir foreslått å starte oppteljinga av fråværet på nytt i neste termin, vil dei fleste av dei som overstig fråværsgrensa i første termin, også overstige fråværsgrensa i andre termin. Desse elevene vil då miste retten til å bli vurdert og må ta faget som privatist. Rett nok blir det foreslått at ein kan gje unntak for dokumenterte helseårsaker. Helseårsaker omfattar alt som skuldast helse, både psykisk og fysisk, og vil også omfatte funksjonshemma og kronisk

sjuke. Også frávær i samband med behandling, f.eks. hos BUP, blir foreslått å skulle reknast som helseårsak. For å få vurdering når fráværsgrensa i eit fag er overskriden, må elevane legge fram dokumentasjon på at minst 50 % av fráværet skuldast helseplager.

Fylkesrådmannen er skeptisk til ei slik ordning og vil ikkje gje ei tilråding om kor stor ei eventuell fráværsgrensa bør vere. For å illustrere problemstillinga blir det her tatt utgangspunkt i ei fráværsgrensa på 15 %. Dersom fráværsgrensa blir sett til 15 %, er til dømes grensa overskriden for faget kroppsøving (for ein termin) dersom fráværet er meir enn 4,2 klokkeimar (4 timar og 12 min). Er dette siste termin i eit treårig studieførebuande løp, fører det til at det ikkje vil bli gitt karakter i kroppsøving. Dermed må faget bli tatt som privatist, og eleven får ikkje begynne på høgre utdanning før ein eventuell privatisteksamen er bestått. Mange skular har organisert kroppsøvinga i 90 minuttars økter. Er ein borte frå kroppsøvinga tre gonger, får ein altså ikkje karakter.

UDIR har sett det problematiske med dette og skriv følgjande i merknaden til endringsforslaget:

«At læraren «normalt» ikkje vil gi eleven halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter betyr at dette er utgangspunktet, men at det kan gjerast unntak der dette er rimeleg på grunn av fagdagar, skuleturar, etc. Eit anna unntak vil kunne vere tilfelle der eleven etter godkjenning frå rektor har avlagt prøve i faget og dokumentert å ha nødvendig kompetanse til å følgje opplæringa i faget»

Med ei slik romsleg praktisering meiner fylkesrådmannen at det lett kan bli forskjellsbehandling mellom skulane og kanskje også internt på skulane. Dette kan føre til at det blir fleire klagesaker og dermed meirarbeid.

2. Forslag om fráværsgrensa på 10 eller 15 prosent med unntak etter skjønn.

Under hovudmodell 1 blir det foreslått ei alternativ formulering

Framlegg om at Forskrift til opplæringslova § 3-3 fjerde ledd skal ha denne ordlyden:

«I vidaregåande skule skal læraren ikkje gi eleven halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter ved frávær i meir enn [x] prosent av timane i faget. Rektor kan gjere unntak frå dette om årsaka til fráværet gjer det klart urimeleg ikkje å gi eleven vurdering med karakter»

Fylkesrådmannen vil avvise dette forslaget. Her må det kome eit sett med kriterium som eit eventuelt unntak må byggje på. Kva som skal til for at ei sak skal vurderast av rektor, er det ikkje gjort greie for i forslaget. Forslaget vil kunne medføre monaleg meirarbeid.

I tillegg til fráværsgrensa på 10 eller 15 prosent er det eit forslag 3.

3. Forslag om fráværsgrensa på 5 prosent udokumentert frávær.

Framlegg om at Forskrift til opplæringslova § 3-3 fjerde ledd skal ha denne ordlyden:

«Elevar i vidaregåande skule som har meir enn 5 prosent frávær som ikkje kan dokumenterast frå timane i eit fag, skal normalt ikkje få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i faget. Fráværet er dokumentert viss eleven legg fram dokumentasjon på kva fráværet skuldast»

Udokumentert frávær vil seie alt frávær som ikkje kan dokumenterast med erklæring frå lege, psykolog eller liknande.

At eleven «normalt» ikkje skal få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter, betyr at dette er utgangspunktet, men at det kan gjerast unntak der dette er rimeleg på grunn av fagdagar, skuleturar, etc. Eit anna unntak vil kunne vere tilfelle der eleven etter utsegn frå rektor har avlagt prøve i faget og dokumentert å ha nødvendig kompetanse til å følgje opplæringa i faget.

Fylkesrådmannen er i tvil om dette er eit gjennomtenkt forslag. Forslaget har mellom anna som konsekvens at dersom ein elev er borte frå undervisninga éin gong (90 minuttars økt) i kroppsøving, vil eleven som hovudregel ikkje få vurdering i faget med mindre han/ho kan legge fram dokumentasjon frå lege, psykolog eller liknande.

I høyringsforslaget er det også eit forslag om lokalt fastsett fråværgrense. Fylkesrådmannen vil ikkje rå til at det blir lagt opp til ulik praksis mellom skuleeigarar.

4.2. Hovudmodell II - Modell for oppfølging – Forslag om nærare oppfølging av fråvær

Utdanningsdirektoratet gjer framlegg om at forskrifta slår fast at
«Skulen skal følgje opp fråværet til elevane jf. § 22-2»

Forskrift til opplæringslova § 3-3 tredje ledd er foreslått å lyde:

«Eleven, lærlingen og lære kandidat skal møte fram og delta aktivt i opplæringa slik at læraren og instruktøren får grunnlag til å vurdere eleven, lære kandidaten sin kompetanse i faget. Stort fråvær eller andre særlege grunnar kan føre til at læraren ikkje har tilstrekkeleg grunnlag for å gi halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter. *Skolen skal følgje opp fråværet til elevane, jf. § 22-2.*»

Dette inneber at tredje ledd andre punktum

«Læraren og instruktøren skal leggje til rette for at han eller ho får eit tilstrekkeleg grunnlag for å vurdere kompetansen til eleven, lærlingen og lære kandidaten, slik at den retten eleven, lærlingen og lære-kandidaten har etter § 3-1, blir oppfylt» blir teke ut av forskrifta.

Fylkesrådmannen støttar forslag om å ta bort § 3-3 tredje ledd andre punktum, og ser på dette som eit tydeleg signal om å gje eleven større ansvar for at vurdering blir gitt.

Vidare blir det foreslått eit tillegg til § 22-1 tredje ledd om at rådgiving skal førebyggje fråvær.

Det blir og foreslått eit nytt andre ledd til § 22-2 i forskrift til opplæringslova.

«Skolen skal følgje opp fråværet til elevane, og dersom årsaka til fråværet tilseier det, setje i verk tiltak som kan førebyggje fråvær frå opplæringa.»

Fylkesrådmannen har ingen merknader til at dette kjem inn i forskrifta.

I vedlegg 2 er det tatt inn ei rekke endringsforslag. Nokre av forslaga er berre av språkleg art, men nokre fører til reelle endringar.

Fylkesrådmannen vil kommentere nokre av forslaga.

4.3. Samanhengen mellom undervegsvurdering og standpunktkarakter i fag.

Gjeldande forskrift slår fast at standpunktkarakter skal fastsettast etter ei vurdering av eleven sin kompetanse i faget, slik den er omtalt i læreplanen.

Medan læraren undervegs ofte kan veksle mellom å vurdere kunnskapane til eleven, ferdigheiter og kompetanse i dei ulike delane av faget kvar for seg og i samheng, handlar standpunktvurdering om å binde vurderinga av desse kunnskapane og ferdigheitene saman og sjå etter kva for *samla kompetanse* eleven har oppnådd. Det betyr ikkje at dei ferdigheitene, kunnskapane eller delkompetansane eleven har vist undervegs, er irrelevante for standpunktkarakteren, men at læraren må vurdere korleis informasjonen har relevans for den samla kompetansen i faget. Det kan dreie seg vurdering av om eleven meistarar å sjå dei ulike delane i samheng, og om eleven kan bruke kunnskapane og ferdighetene til å løyse komplekse oppgåver.

Læraren må i standpunktvurderinga bruke sitt faglege skjønn og gjere ei kvalitativ og samla vurdering av eleven sin kompetanse i faget. Det er derfor ikkje legitimt at standpunktkarakteren blir basert på eit gjennomsnitt av karakterar gitt i undervegsvurderinga.

Det går og fram av forskrift til opplæringslova at elevane skal ha høve til å utvikle kompetansen sin fram til standpunktkarakteren blir fastsett.

Gjeldande § 3-16 blir oppheva.

§ 3-16. *Kravet til dokumentering av undervegsvurderinga*

Frå 8. årstrinnet skal alle elevar kvart halvår få halvårsvurdering med karakter i fag og i orden og i åtferd dokumentert skriftleg. Fråvær skal også dokumenterast kvart halvår.

Det skal kunne dokumenterast at undervegsvurdering er gitt, jf. § 3-11 til § 3-15.

Denne paragrafen blir foreslått tatt ut av forskrifta – noko som m.a. inneber at det ikkje lenger må dokumenterast at undervegsvurdering er gitt.

Fylkesrådmannen støttar forslaget om å ta vekk gjeldande § 3-16.

Det vert gjort framlegg om å ta inn i forskrifta ein ny § 3-16.

§ 3-16 Samanhengen mellom undervegsvurderinga og standpunktkarakteren i fag.

Undervegsvurderinga skal fremme læring og gi eleven høve til å forbetre kompetansen sin gjennom opplæringstida i faget. Den kompetansen eleven har vist undervegs i opplæringa, er ein del av grunnlaget for vurderinga når standpunktkarakteren i fag skal fastsetjast, jf. §§ 3-3 og 3-18.

Utdanningsdirektoratet har gitt følgande merknad til endringa

«Gjeldande § 3-16 blir oppheva. Ny § 3-16 gjeld samanhengen mellom undervegsvurdering og standpunktkarakterar i fag. Bestemminga klargjer formålet til undervegsvurderinga, og moglegheita eleven har til å forbetre kompetansen sin gjennom opplæringstida.

Første punktum er delvis ei vidareføring av § 3-18 andre ledd, men slik at «inntil standpunktkarakteren er fastsett» er endra til «gjennom opplæringstida i faget». Endringa er berre ei presisering som understrekar at eleven kontinuerleg utviklar og viser kompetanse gjennom hele opplæringstida, og må bli sett i samanheng med andre punktum.

I andre punktum er det presisert at standpunktkarakteren ikkje utelukkande må baserast på kompetanse oppnådd på slutten av opplæringa. Informasjonen læraren får om kompetansen til eleven i løpet av opplæringa, er en del av den samla vurderinga når standpunktkarakteren skal fastsettast. Dette må balanseras mot at eleven skal ha moglegheit til å prøve og feile undervegs i opplæringa. Og avsluttande vurderingar undervegs, dvs. informasjon om eleven si kompetanse i deler av faget som ikkje blir vurdert på nytt, kan inngå i vurderinga av den samla kompetansen eleven har i faget. Det sentrale er om og på kva for måte informasjonen om eleven si kompetanse undervegs har relevans for standpunktkarakteren. Karakterar gitt i undervegsvurderinga er eit uttrykk for den kompetansen eleven har, ut frå kva som er forventa på det tidspunktet då karakteren blir satt. Det understrekes at en standpunktkarakter ikkje skal vere eit matematisk gjennomsnitt av karakterar gitt i løpet av opplæringstida.»

Fylkesrådmannen har ingen merknader til denne endringa. Med denne endringa blir det gitt eit viktig signal om at elevane må vere på skulen samstundes som det dempar det presset enkelte lærarar opplever om å måtte gje elevane ekstra høve til å vise kompetansen mot slutten av opplæringa. Det er og presisert i merknaden frå UDIR at standpunktkarakteren ikkje kan baserast på eit gjennomsnitt av karakterar gitt i undervegsvurderinga.

I høringsnotatet er det og eit forslag om at siste halvårsvurdering bør utgjere ein bestemt prosentdel av standpunktkarakteren. Som det går fram av høringsnotatet, vil ei slik ordning skape mange utfordringar og medføre ekstra arbeid. Sidan det ikkje er foreslått noko forskriftsendring i vedlegg 2 som støttar opp ei slik endring, ser fylkesrådmannen på innføring av ei slik ordning som uaktuell. Fylkesrådmannen vil likevel gje uttrykk for motstand mot ei ordning der siste halvårsvurdering utgjere ein viss prosent av standpunktkarakteren.

Det blir og foreslått å ta ut tredje ledd av § 3-11.

«Eleven, lærlingen og lære kandidaten har minst ein gong kvart halvår rett til ein samtale med kontaktlæraren eller instruktøren om sin utvikling i forhold til kompetansemåla i faga. Samtalen kan gjennomførast i samband med halvårsvurderinga utan karakter, jf. § 3-13 og i samband med samtalen med foreldra etter § 20-3 og § 20-4»

Fylkesrådmannen meiner dette er feil signal. Grunngevinga om at kontaktlæraren ikkje har elevane i mange fag, at kontaktlæraren derfor brukar mykje tid på å innhente informasjon frå faglærarane og at kontaktlæraren har avgrensa kunnskap til kompetansemåla i fag han sjølv ikkje underviser i, er vektige innvendingar mot no gjeldande ordning. Så lenge endringsforslaget ikkje gir eleven rett til ein samtale med faglærar, meiner fylkesrådmannen likevel at det er betre å halde på dagens ordning.

4.4. Samanhengen mellom sluttvurdering og elevstatus

UDIR foreslår og ei endring i § 3-17 som inneber at ein elev som har tatt fag frå vidaregåande opplæring på ungdomssteget, sjølv kan velje om han/ho vil halde på denne karakteren eller om han/ho vil ta faget på nytt som elev i vidaregåande opplæring. Den same ordninga blir gjort gjeldande for elevar som har fått godkjent omval. Ordninga inneber at tidlegare sluttkompetansevurdering i faget blir annullert når eleven begynner på ny opplæring i faget. Elevar som av ulike årsaker avbryt opplæringa i faget i vidaregåande skule, vil derfor kunne stå utan sluttvurdering i faget.

Fylkesrådmannen støttar med eitt unntak desse endringane. Eleven bør kunne halde på den beste karakteren. Eleven blir då rekna som fulltidselev. Ein elev som blir tvinga til å bli deltidselev, vil få mange fritimar, noko som igjen kan føre til fråvær frå dei faga han/ho må ha (til dømes programfaga). Alternativt foreslår fylkesrådmannen at ein elev kan få ta med seg den tidlegare sluttvurderinga dersom han/ho sluttar i faget før 1. februar. Det er ikkje tilrådeleg at tidlegare sluttkompetansevurdering blir annullert når eleven begynner på ny opplæring i faget.

VEDLEGG 1

Forslag til endringer i forskrift til opplæringsloven

Hovedmodell 1- sentralt fastsatt fraværsgrense

1. Forslag om fraværsgrense på 10 eller 15 prosent med unntak for helsegrunner

Forskrift til opplæringsloven § 3-3 fjerde ledd foreslås å lyde:

I vidaregåande skole skal læreren normalt ikkje gi eleven halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter ved fråvær i meir enn [x] prosent av timane i faget. Eleven skal likevel få vurdering med karakter i faget dersom den største delen av fråværet på [x] prosent kjem av dokumenterte helsegrunnar, og læreren har tilstrekkeleg grunnlag til å vurdere elevens kompetanse.

Merknader til endringsforslag

Regelen om en fraværsgrense foreslås tatt inn i et nytt fjerde ledd. Forslaget må også ses i sammenheng med forslaget om å fjerne kravet om at læreren må legge til rette for å få tilstrekkelig vurderingsgrunnlag, se høringsnotatet om sammenhengen mellom underveis- og sluttvurdering, jf. vedlegg 2. Regelen om en fraværsgrense innebærer at læreren normalt ikke vil kunne gi halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter ved mer enn 10 eller 15 prosent fravær fra timene i faget. Alt fravær fra faget likestilles. Det påpekes at fraværsprosenten skal regnes ut med utgangspunkt i årstimetallet elevene har rett på i faget etter fag- og timefordelingen. Vurderingen skal gjelde både for halvårsvurdering med karakter og standpunktkarakter. Det vil si at fraværet også må vurderes opp mot timeantallet som er satt opp hvert halvår. At læreren «normalt» ikke vil gi eleven halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter betyr at dette er utgangspunktet, men at det kan gjøres unntak der dette er rimelig på grunn av fagdager, skoleturer, etc. Et annet unntak vil kunne være tilfeller der eleven etter henvisning fra rektor har avlagt prøve i faget og dokumentert å ha nødvendig kompetanse til å følge opplæringen i faget.

I fjerde ledd andre punktum fremgår det at dersom den største delen av fraværet er dokumentert fravær pga. helsegrunner, skal eleven få vurdering selv om fraværsgrensen er overskredet, forutsatt at læreren har tilstrekkelig vurderingsgrunnlag. Dersom læreren ikke har tilstrekkelig vurderingsgrunnlag, kan læreren på samme måte som i dag, vurdere om det er mulig å skaffe seg slikt grunnlag. Helsegrunner gjelder alt som er helserelatert og som kan dokumenteres med attest fra lege, psykolog e.l. Den største delen av fraværet må være pga. helsegrunner dersom unntaket skal komme til anvendelse. Det innebærer at over 50 prosent må kunne dokumenteres. En som kun har noe fravær som det er dokumentert at kommer av helsegrunner, mens det øvrige fraværet kommer av skulk eller annet, vil derimot ikke omfattes av unntaket. Det vil for eksempel ikke være adgang til å skulke i over ti prosent av faget, for så å omfattes av unntaket fordi man var syk de resterende timene i faget. At dette unntaket er såpass begrenset kan også føre til at elevene spekulerer mindre i fravær.

Fravær er i utgangspunktet all tid eleven ikke deltar i opplæringen. Vi understreker imidlertid at oppfølging av rettigheter etter opplæringsloven, som sakkyndig vurdering hos PP-tjenesten etter for eksempel opplæringsloven § 5-3, eller rådgivning etter opplæringsloven § 9-2, ikke skal regnes som fravær fra opplæringen. Heller ikke organisert studiearbeid og skoleadministrative gjøremål som er avtalt med lærer eller rektor, skal regnes som fravær. Elever som ønsker å være fraværende av andre grunner enn helse, f.eks. sport, politikk eller kultur må forholde seg til fraværsgrensen. Dersom de skal være borte utover den gitte prosenten i et fag, bør elevene i samråd med faglærer eller rektor undersøke om opplæringen kan tilrettelegges.

Forskrift til opplæringsloven § 3-7 første ledd foreslås å lyde:

Eleven og foreldra skal varslast skriftleg dersom det er tvil om eleven kan få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i eitt eller fleire fag.

Merknader til endringsforslag

Etter gjeldende regelverk må skolen varsle eleven og foreldrene dersom det er tvil om at eleven kan få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i fag. Regelen om varsling foreslås videreført, men siste del av setningen tas ut. Regelen foreslås også å gjelde tilfellene der årsaken til at det er tvil om eleven vil få vurdering med karakter er at det er risiko for at eleven vil overskride fraværsgrensen. Dersom skolen ikke sender ut varsel før fraværsgrensen er overskredet, må eleven kunne være noe mer fraværende i faget. Dette kommer av at hensikten med varselet er at eleven skal få mulighet til å begrense fraværet og få karakter i faget, jf. § 3-7 tredje ledd.

Vi påpeker at skolen i ordensreglementet kan ha fastsatt at f.eks. gjentatt fravær uten begrunnelse vil kunne føre til nedsatt karakter i enten orden eller oppførsel, jf. § 3-5. Eleven kan altså risikere å få varsel for at han/hun nærmer seg ikke å få karakter i fag pga. fraværet, samtidig som han eller hun kan ha fått varsel om mulighet for nedsatt karakter i orden eller oppførsel pga. fraværet.

2. Forslag om fraværsgrense på 10 eller 15 prosent med skjønnsmessig unntak

Forskrift til opplæringsloven § 3-3 fjerde ledd foreslås å lyde:

I videregående skole skal læreren ikkje gi eleven halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter ved frávær i meir enn [x] prosent av timane i faget. Rektor kan gjere unntak frå dette om årsaka til fráværet gjer det klart urimeleg ikkje å gi eleven vurdering med karakter.

Merknader til endringsforslaget

Fjerde ledd første punktum tilsvarer forslag 1. Det vises dermed i stor grad til merknadene over. Det som er ulikt i forslag 1 og forslag 2 er at unntaket i fjerde ledd andre punktum er forskjellig. Unntaket i denne modellen er at rektor kan bestemme at en elev som har overskredet fraværsgrensen likevel skal få vurdering etter bestemmelsens første og andre ledd, fordi noe annet vil være klart urimelig. Det må her foretas en skjønnsmessig vurdering av om grunnen til fraværet tilsier at fraværet ikke skal telle inn på fraværsgrensen. Det er fraværårsaken som er avgjørende her. Hvilken karakter eleven ligger an til å få, eller hvilke konsekvenser IV i faget vil få for eleven, er ikke relevant. Et annet unntak vil kunne være tilfeller der eleven etter henvisning fra

rektor har avlagt prøve i faget og dokumentert å ha nødvendig kompetanse til å følge opplæringen i faget. Rektor må holde seg til den ulovfestede myndighetsmisbrukslæren i sin vurdering.

Forskrift til opplæringsloven § 3-7 første ledd foreslås å lyde:

Eleven og foreldra skal varslast skriftleg dersom det er tvil om eleven kan få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i eitt eller fleire fag.

Merknader til endringsforslag

Se merknadene til forslag om endringer i § 3-7 i forslag 1.

3. Forslag om fraværsgrense på 5 prosent udokumentert fravær

Forskrift til opplæringsloven § 3-3 fjerde ledd foreslås å lyde:

Elevar i vidaregåande skole som har meir enn 5 prosent frávær som ikkje kan dokumenterast frå timane i eit fag, skal normalt ikkje få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i faget. Fráværet er dokumentert viss eleven legg fram dokumentasjon på at fráværet skyldast ein eller fleire av grunnane i § 3-47 femte ledd.

Merknader til endringsforslaget

Fjerde ledd første punktum tilsvarer langt på vei forslag 1 og 2. Det vises dermed i stor grad til merknadene over.

I fjerde ledd første punktum foreslås det tatt inn en fraværsgrense på 5 prosent for fravær som ikke kan dokumenteres. Fravær som overstiger 5 prosent i enkeltfag skal føre til at elevene ikke får halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i faget. Alt fravær som dokumenteres i tråd med reglene i § 3-47 femte ledd, vil ikke omfattes av fraværsgrensen. Vi foreslår at § 3-3 viser til fravær som ikke kan dokumenteres, i likhet med § 3-47. Dette innebærer tilfeller der det kan dokumenteres at fraværet kommer av helse- og velferdsgrunner, arbeid som tillitsvalgt, politisk arbeid, hjelpearbeid, lovpålagt oppmøte eller representasjon i arrangement på nasjonalt og internasjonalt nivå. Dette fraværet begrenses ikke, som i § 3-47, til et bestemt antall dager. Fraværet begrenses heller ikke til dager, ettersom timefravær som er dokumentert heller ikke vil omfattes av fraværsgrensen. Alt fravær som ikke kan dokumenteres vil kunne føre til at elevene ikke får karakter i faget. Dokumentasjonskravene vil være de samme som etter § 3-47. Det innebærer legeerklæring ved helsegrunner.

At eleven «normalt» ikke skal få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter betyr at dette er utgangspunktet, men at det kan gjøres unntak der dette er rimelig på grunn av fagdager, skoleturer, etc. Et annet unntak vil kunne være tilfeller der eleven etter henvisning fra rektor har avlagt prøve i faget og dokumentert å ha nødvendig kompetanse til å følge opplæringen i faget.

Hovedmodell 2-lokalt fastsatt fraværsgrense

4. Forslag om lokalt gitt grense

Forskrift til opplæringsloven § 3-3 fjerde ledd foreslås å lyde:

I vidaregåande skole kan fylkeskommunen fastsette forskrifter om ei øvre grense for kor mykje fråvæer elevar kan ha om dei skal få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i fag. Grensa kan ikkje setjast til under [x] prosent av timane i faget.

Merknader til endringsforslaget

I et nytt fjerde ledd foreslås å innta en mulighet for fylkeskommunen som skoleeier til å sette en lokal fraværsgrense. Det foreslås en begrensning på hvor lavt en slik grense kan settes. Fylkeskommunen utdypet reglene i forskrift. Det vil være adgang til delegasjon til skolen ved rektor, der det anses forsvarlig. I tråd med gjeldende praksis om lokale forskrifter etter opplæringsloven, er det ikke et krav om kunngjøring i Norsk Lovtidend/Lovdata for dette forslaget. Skoleeier må imidlertid sørge for at elevene blir informert om den lokalt fastsatte grensen og at forskriften er lett tilgjengelig, for eksempel på skolens/skoleeiers nettsider.

Modell for oppfølging

5. Forslag om nærmere oppfølging av fravær

Forskrift til opplæringsloven § 3-3 tredje ledd foreslås å lyde:

Eleven, lærlingen og lærekandidaten skal møte fram og delta aktivt i opplæringa slik at læraren og instruktøren får grunnlag til å vurdere eleven, lærekandidaten sin kompetanse i faget. Stort fråvæer eller andre særlege grunnar kan føre til at læraren ikkje har tilstrekkeleg grunnlag for å gi halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter. Skolen skal følgje opp fråværet til elevane, jf. § 22-2.

Merknader til endringsforslaget

Forslaget tilsvarer i stor grad dagens bestemmelse, med unntak av siste punktum. For forslaget om å fjerne kravet om at læreren må legge til rette for å få tilstrekkelig vurderingsgrunnlag, se høringsnotatet om sammenhengen mellom underveis- og sluttvurdering, jf. vedlegg 2.

I tredje ledd er det foreslått tatt inn et nytt tredje punktum en henvisning til bestemmelsen i § 22-2 om skolens ansvar for å følge opp elevfravær. Se nærmere om forslag til endring i kap. 22 under.

Forskrift til opplæringsloven § 22-1 tredje ledd foreslås å lyde:

Rådgivinga skal medverke til å utjamne sosial ulikskap, førebyggje fråvæer og fråfall, og integrere etniske minoritetar. For at rådgivinga skal bli best mogleg for eleven, skal

skolen ha eit heilskapleg perspektiv på eleven og sjå den sosialpedagogiske rådgivinga og utdannings- og yrkesrådgivinga i samanheng.

Merknader til endringsforslag

Utdanningsdirektoratet foreslår at det i § 22-1 presiseres at rådgivningen skal medvirke til å forebygge fravær generelt, i tillegg til frafall. Dette må ses i sammenheng med neste punktum i bestemmelsen, som viser til at det er viktig å ha et helhetlig perspektiv på rådgivningen.

Forskrift til opplæringsloven § 22-2 nytt andre ledd foreslås å lyde:

Skolen skal følgje opp fråværet til elevane, og dersom årsaka til fråværet tilseier det, setje i verk tiltak som kan førebyggje fråvær frå opplæringa.

Merknader til endringsforslag

Fravær fra opplæringen kan være et tegn på at den enkelte eleven ikke finner seg til rette i opplæringen eller på skolen, jf. formålet med den sosial-pedagogiske rådgivningen i § 22-2 første ledd. Vi foreslår å ta inn et nytt andre ledd om at skolen som organisasjon skal ha et ansvar for å følge opp elevens fravær på generell basis. Elever skal ikke være fraværende fra opplæringen uten at skolen viser det oppmerksomhet. Videre skal skolen, dersom fraværsårsaken tilsier videre oppfølging, sette inn øvrige tiltak. Det er ikke alle fraværsårsaker som vil tilsi at øvrige tiltak skal settes inn, f.eks. kortere sykdomsfravær. Hvilke tiltak som kan være aktuelle vil også avhenge av hva fraværet kommer av, og hvor omfattende elevens problemer er. I noen tilfeller vil det være aktuelt å trekke inn ressurser utenfra skolen i dette arbeidet.

Forslag til endringer i forskrift til privatskoleloven

Hovedmodell 1-sentralt fastsatt fraværsgrense

1. Forslag om fraværsgrense på 10 til 15 prosent med unntak for helsegrunner

Forskrift til privatskoleloven § 3-3 fjerde ledd foreslås å lyde:

I vidaregåande skole skal læraren normalt ikkje gi eleven halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter ved fråvær i meir enn [x] prosent av timane i faget. Eleven skal likevel få vurdering med karakter i faget dersom den største delen av fråværet på [x] prosent kjem av dokumenterte helsegrunnar og læraren har tilstrekkeleg grunnlag til å vurdere elevens kompetanse.

Merknader til endringsforslag

Se merknader til forslag 1 om endringer i forskrift til opplæringsloven § 3-3.

Forskrift til privatskoleloven § 3-7 første ledd foreslås å lyde:

Eleven og foreldra skal varslast skriftleg dersom det er tvil om eleven kan få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i eitt eller fleire fag.

Merknader til endringsforslag

Se merknader til forslag 1 om endringer i forskrift til opplæringsloven § 3-7.

2. Forslag om fraværsgrense på 10 til 15 prosent med skjønnsmessig unntak

Forskrift til privatskoleloven § 3-3 fjerde ledd foreslås å lyde:

I vidaregåande skole skal læraren ikkje gi eleven halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter ved fråvær i meir enn [x] prosent av timane i faget. Dagleg leiar kan gjere unntak frå dette om årsaka til fråværet gjer det klart urimeleg ikkje å gi eleven vurdering med karakter.

Merknader til endringsforslaget

Se merknader til forslag 2 om endringer i forskrift til opplæringsloven § 3-3.

Forskrift til privatskoleloven § 3-7 første ledd foreslås å lyde:

Eleven og foreldra skal varslast skriftleg dersom det er tvil om eleven kan få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i eitt eller fleire fag.

Merknader til endringsforslag

Se merknadene til forslag 2 om endringer i forskrift til opplæringsloven § 3-7.

3. Forslag om fraværsgrense på 5 prosent udokumentert fravær

Forskrift til privatskoleloven § 3-3 fjerde ledd foreslås å lyde:

Elevar i vidaregåande skole som har meir enn 5 prosent fråvær frå timane i eit fag som ikkje kan dokumenterast, skal normalt ikkje få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i faget. Fråværet er dokumentert viss eleven legg fram dokumentasjon på at fråværet skyldast ein eller fleire av grunnane i § 3-46 femte ledd.

Merknader til endringsforslaget

Se merknadene til forslag 3 om endringer i forskrift til opplæringsloven § 3-3.

Hovedmodell 2- lokalt gitt fraværsgrense

4. Forslag om lokalt gitt grense

Forskrift til privatskoleloven § 3-3 fjerde ledd foreslås å lyde:

Kvar vidaregåande skole kan velje å ha ei fråværgrense som skal føre til at elevar ikkje får karakter i fag. Grensa kan ikkje setjast til under [x] prosent av timane i faget. Skolen skal gi nærare reglar om ordninga og eventuelle unntak.

Merknader til endringsforslaget

I nytt fjerde ledd foreslås å innta en mulighet for skoleeier til å sette en fraværgrense for skolens elever. Det vil være hver enkelt privatskole som velger å ha en slik grense. Denne myndigheten vil ligge til skolens styre.

Modell for oppfølging

5. Forslag om nærmere oppfølging av fravær

Forskrift til privatskoleloven § 3-3 tredje ledd foreslås å lyde:

Eleven skal møte fram og delta aktivt i opplæringa slik at læraren får grunnlag til å vurdere eleven sin kompetanse i faget. Stort fråvær eller andre særlege grunnar kan føre til at læraren ikkje har tilstrekkeleg grunnlag for å gi halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter. *Skolen skal følgje opp fråværet til elevane, jf. § 7-2.*

Merknader til endringsforslaget

Se merknader til forslag 5 om endringer i forskrift til opplæringsloven § 3-3.

Forskrift til privatskoleloven § 7-1 tredje ledd foreslås å lyde:

Rådgivinga skal medverke til å utjamne sosial ulikskap, *førebyggje fråvær og fråfall*, og integrere etniske minoritetar. For at rådgivinga skal bli best mogleg for eleven, skal skolen ha eit heilskapleg perspektiv på eleven og sjå den sosialpedagogiske rådgivinga og utdannings- og yrkesrådgivinga i samanheng.

Merknader til endringsforslag

Se merknader til forslag 5 om endringer i forskrift til opplæringsloven § 22-1.

Forskrift til privatskoleloven § 7-2 nytt andre ledd foreslås å lyde:

Skolen skal følgje opp fråværet til elevane, og dersom årsaka til fråværet tilseier det, setje i verk tiltak som kan førebyggje fråvær frå opplæringa.

Merknader til endringsforslag

Se merknader til forslag 5 om endringer i forskrift til opplæringsloven § 22-2.

VEDLEGG 2

Forslag til endring i forskrift til opplæringsloven

I forskrift 23. juni 2006 nr. 724 til opplæringsloven foreslås følgende endringer:

§ 1-12 skal lyde:

§ 1-12 *Fritak frå opplæring i kroppsøving*

Rektor kan etter søknad gi elevar i vidaregåande opplæring fritak frå opplæring i kroppsøving. Eleven må leggje fram ei fråsegn frå lege som dokumenterer at opplæringa er til skade for eleven, og at tilpassa opplæring ikkje er mogleg, jf. § 3-23. Rektor si avgjerd er eit enkeltvedtak.

Merknad

Vi foreslår å ta inn en henvisning til § 3-23 i forskriften, som handler om tilpasset opplæring i kroppsøving og fritak fra vurdering med karakter i faget.

§ 3-2 andre, tredje og femte ledd oppheves. Gjeldende fjerde ledd blir nytt andre ledd.

Merknad

Paragraf 3-2 omhandler formålet med vurdering. Andre og tredje ledd oppheves fordi beskrivelsen av formålet med underveisvurdering og sluttvurdering gjentas i §§ 3-11 og 3-17.

Femte ledd oppheves. Femte ledd første punktum om at «[u]ndervegsvurdering og sluttvurdering skal sjåast i samanheng for å betre opplæringa» er overflødig, og videreføres ikke. Femte ledd andre punktum omformuleres og tas inn i ny § 3-16 om sammenhengen mellom underveisvurdering og standpunktkarakter.

§ 3-3 første, andre og tredje ledd skal lyde:

§ 3-3 *Grunnlaget for vurdering i fag*

Grunnlaget for vurdering i fag er *kompetansemåla* i læreplanane for fag slik dei er fastsette i læreplanverket, jf. § 1-1 eller § 1-3.

Føresetnadene til den enkelte, fråvæ, eller forhold knytte til ordenen og åtferda til eleven, lærlingen eller lære kandidatn skal ikkje trekkjast inn i vurderinga i fag. I faget kroppsøving skal innsatsen til eleven vere ein del av grunnlaget for vurdering.

Eleven, lærlingen og lærekandidaten skal møte fram og delta aktivt i opplæringa slik at læraren og instruktøren får grunnlag til å vurdere eleven, lærlingen og lærekandidaten sin kompetanse i *faget*. *Stort fråvær* eller andre særlege grunnar kan føre til at læraren ikkje har tilstrekkeleg grunnlag for å gi halvårsvurdering med karakter eller standpunkt-karakter.

Merknad

I første ledd foreslås «dei samla» tatt ut, slik at det står at grunnlaget for vurdering er kompetansemålene i læreplanene for fag, og ikke «dei samla kompetansemåla i læreplanene for fag». Endringen innebærer ingen realitetsendring. Første ledd gjelder både underveisvurdering og sluttvurdering, og det er ikke nødvendigvis «dei samla» kompetansemålene som er grunnlaget for underveisvurdering. Vi understreker at endringen ikke innebærer at grunnlaget for sluttvurdering er endret.

I andre ledd foreslår vi en språklig forbedring av formuleringen om at forutsetninger, fravær, orden og oppførsel ikke skal trekkes inn i vurderingen i fag.

Kravet om at lærer og instruktør skal legge til rette for å få tilstrekkelig vurderingsgrunnlag i gjeldende tredje ledd andre punktum foreslås fjernet, fordi den har blitt oppfattet slik at lærere må strekke seg svært langt og som en ansvarsfraskrivelse for elevene. Forslaget innebærer ikke at lærer og instruktør ikke lenger har ansvar for å sørge for at de har grunnlag for å vurdere elevenes kompetanse. Dette kommer frem andre steder i regelverket, bl.a. i § 3-3 andre ledd første punktum og i § 3-1, der retten til vurdering og skoleeiers ansvar for at denne retten blir oppfylt fremkommer.

§ 3-10 overskrift og første ledd skal lyde:

§ 3-10 Privatistar i vidaregåande opplæring

Privatist er etter reglane i dette kapitlet ein som har meldt seg til eksamen i eitt eller fleire fag *frå vidaregåande opplæring* utan å vere elev eller lærling i dette faget eller desse faga.

§ 3-10 femte ledd foreslås opphevet.

Merknad

Endringene i første ledd er presiseringer av gjeldende rett. Det tydeliggjøres at bestemmelsen kun omhandler fag fra vidaregåande opplæring. I grunnskolen er det bare voksne som har rett til grunnskoleopplæring etter opplæringsloven § 4A-1, som kan avlegge privatisteksamen på grunnskolenivå, jf. forskrift til opplæringsloven § 4-6, jf. § 4-20. Det finnes for øvrig ingen privatistordning på grunnskolenivå, kun i vidaregåande opplæring.

Siste ledd betraktes som overflødig etter endringen i første ledd. Barn og ungdom kan ikke ta grunnskoleopplæringen som privatister. Det er presisert at privatistordningen kun gjelder fag fra vidaregåande opplæring.

§ 3-11 skal lyde:

§ 3-11 Undervegsvurdering

Undervegsvurdering *i fag* skal brukast som ein reiskap i læreprosessen, som grunnlag for tilpassa opplæring og bidra til at eleven, lærlingen og lærekandidaten aukar kompetansen sin i fag. Undervegsvurderinga *i fag, i orden og i åttferd* skal givast løpande og systematisk og kan vere både munnleg og skriftleg.

Undervegsvurderinga skal *innehalde informasjon* om kompetansen til eleven, lærlingen og lærekandidaten, *og gi rettleiing om korleis ho eller han kan utvikle kompetansen sin i faget.*

Læraren skal *i undervegsvurderinga* vurdere om eleven har tilfredsstillande utbytte av opplæringa, jf. opplæringslova § 5-1 og § 5-4.

Lærekandidatar og elevar med individuell opplæringsplan skal både ha undervegsvurdering og rettleiing i samsvar med den opplæringsplanen som er utarbeidd for dei, jf. opplæringslova § 5-5 første ledd.

Merknad

I første ledd første punktum foreslår vi en presisering av at det er vurderingen i fag som omtales. Ellers foreslår vi å fjerne henvisningen til den helt like formuleringen i § 3-2 andre ledd, som foreslås opphevet. I andre punktum foreslår vi at det presiseres at det også skal gis løpende og systematisk undervisvurdering i orden og i oppførsel.

I andre ledd er det foreslått noen presiseringer. Dette er ingen realitetsendringer. Det er bl.a. presisert at informasjonen ikke bare skal vise kompetansen der og da, men også skal gi veiledning som skal gi eleven, lærlingen og lærekandidaten mulighet til å utvikle kompetansen sin i faget.

Gjeldende tredje ledd om retten til en halvårlig samtale med kontaktlærer foreslås opphevet.

Forslaget til endring i nytt tredje ledd (gjeldende fjerde ledd) innebærer kun en presisering av at lærerne i undervisvurderingen skal vurdere om eleven har tilfredsstillende utbytte av opplæringen.

Gjeldende fjerde ledd andre punktum og femte ledd foreslås opphevet. Presiseringene om at elever som er fritatt fra vurdering med karakter skal ha undervisvurdering uten karakter foreslås tatt inn i bestemmelsene fra §§ 3-20 til 3-24.

§ 3-12 skal lyde:

§ 3-12 Eigenvurdering

Eigenvurderinga er ein del av undervegsvurderinga, og formålet med eigenvurderinga er at eleven, lærlingen og lærekandidaten reflekterer over og blir bevisst på eiga læring.

Eleven, lærlingen og lærekandidaten skal delta aktivt i vurderinga av eige arbeid, eigen kompetanse og eiga fagleg utvikling.

Merknad

I første punktum foreslår vi at «til eleven, lærlingen og lære kandidaten» innledningsvis i punktumet tas ut. Vi foreslår også at formålet, som er at eleven, lærlingen og lære kandidaten reflekterer over og blir bevisst på egen læring, tas inn. De to elementene, refleksjon og bevissthet om egen læring, er viktige i egenvurderingen.

I andre punktum foreslår vi at henvisningen til §§ 2-3 og 3-4 i opplæringsloven tas ut. Det innebærer ingen realitetsendring, og egenvurderingen skal fremdeles ses i sammenheng med aktivitetsplikten i opplæringsloven.

§ 3-13 skal lyde:

§ 3-13 Halvårsvurdering i fag for elever

Halvårsvurdering i fag er ein del av undervegs vurderinga og skal syne kompetansen til eleven *opp mot* kompetansemåla i *læreplanen for det ein skilde fag*. Ho skal også gi rettleiing om korleis eleven kan auke kompetansen sin i faget.

Det skal *givast skriftleg og/eller munnleg* halvårsvurdering utan karakter gjennom heile grunnopplæringa.

Frå 8. årstrinnet skal eleven *i tillegg ha halvårsvurdering* med karakter.

Halvårsvurderinga med karakter skal gi uttrykk for den kompetansen eleven har nådd ut frå det som er forventa på tidspunktet for vurderinga. *Halvårsvurdering med karakter skal givast skriftleg*.

Halvårsvurderinga skal frå 8. årstrinnet gjennomførast midt i opplæringsperioden på kvart årstrinn, og ved slutten av opplæringsåret for fag som ikkje blir avslutta, jf. læreplanverket.

Rektor har ansvaret for at faglæraren gjennomfører halvårsvurdering med og utan karakter. Dersom rektor er i tvil om reglane for halvårsvurdering er følgde, kan rektor be om ny fagleg vurdering før karakterane blir fastsette.

Merknad

I første ledd første punktum foreslås det to språklige endringer, som ikke endrer realiteten.

I andre ledd foreslår vi at det presiseres at halvårsvurderingen uten karakter kan være skriftlig og/eller muntlig. I § 3-11 står det at undervegs vurderingen kan være både muntlig og skriftlig. Det er heller ingen formkrav til halvårsvurdering uten karakter i § 3-13.

I tredje ledd første punktum foreslår vi at ordlyden endres til at eleven «i tillegg» skal ha halvårsvurdering med karakter, i stedet for at halvårsvurdering uten karakter igjen nevnes. «I tillegg» viser til andre punktum om halvårsvurdering uten karakter, og endringen er derfor ingen realitetsendring. I tredje ledd nytt tredje punktum foreslår vi å ta inn at halvårsvurdering med karakter skal gis skriftlig. Dette er en videreføring av gjeldende første ledd andre punktum i § 3-16, som foreslås opphevet.

Vi foreslår at fjerde og femte ledd i bestemmelsen oppheves og erstattes av et nytt fjerde ledd. I alle fag på ungdomstrinnet og i videregående opplæring er det slik at halvårsvurdering skal gis midt i opplæringsperioden på årstrinnet, og at man i fag som ikke er avsluttet det året, skal ha halvårsvurdering med karakter også ved slutten av opplæringen.

Vi foreslår at sjettede ledd, om at de som er fritatt fra vurdering med karakter skal ha halvårsvurdering uten karakter, oppheves. Dette tas inn i §§ 3-20 til 3-24. Gjeldende sjuende ledd blir nytt femte ledd.

§ 3-15 andre ledd skal lyde:

Frå 8. årstrinnet skal det *også* givast halvårsvurdering med karakter i orden og i åtferd. Halvårsvurdering med karakter skal fastsetjast midt i opplæringsperioden på 8., 9. og 10. årstrinnet og ved slutten av opplæringsåret *på 8. og 9. årstrinnet. Halvårsvurdering med karakter skal givast skriftleg.*

Merknad

I første punktum har ordet «også» byttet plassering.

I andre punktum foreslås det en endring som i gjeldende ordlyd har vært uklar. «[S]å nær som etter 10. årstrinnet» tas ut og erstattes av at halvårsvurdering skal fastsettes også på slutten av 8. og 9. årstrinn. Dette har vært meningen med bestemmelsen, og endringen endrer derfor ikke realiteten.

I tredje punktum presiseres at halvårsvurdering med karakter i orden og i adferd skal gis skriftlig. Dette er en konsekvens av at gjeldende § 3-16 foreslås opphevet, og innebærer ingen realitetsendring.

Gjeldende § 3-16 oppheves, og erstattes av en ny § 3-16:

§ 3-16 Samanhengen mellom undervegsvurderinga og standpunktkarakteren i fag

Undervegsvurderinga skal fremme læring og gi eleven høve til å forbetre kompetansen sin gjennom opplæringstida i faget. Den kompetansen eleven har vist undervegs i opplæringa er ein del av grunnlaget for vurderinga når standpunktkarakteren i fag skal fastsetjast, jf. §§ 3-3 og 3-18.

Merknad

Gjeldende § 3-16 oppheves. Ny § 3-16 gjelder sammenhengen mellom undervegsvurdering og standpunktkarakterer i fag. Bestemmelsen klargjør undervegsvurderingens formål, og muligheten eleven har til å forbedre kompetansen sin gjennom opplæringstiden.

Første punktum er delvis en videreføring av § 3-18 andre ledd, men slik at «inntil standpunktkarakteren er fastsett» er endret til «gjennom opplæringstida i faget». Endringen er kun en presisering som understreker at eleven kontinuerlig utvikler og viser

kompetanse gjennom hele opplæringstiden, og må ses i sammenheng med andre punktum.

I andre punktum er det presisert at standpunktkarakteren ikke utelukkende må baseres på kompetanse oppnådd på slutten av opplæringen. Informasjonen læreren får om kompetansen til eleven i løpet av opplæringen, er en del av den samlede vurderingen når standpunktkarakteren skal fastsettes. Dette må balanseres mot at eleven skal ha mulighet til å prøve og feile underveis i opplæringen. Også avsluttende vurderinger underveis, dvs. informasjon om elevens kompetanse i deler av faget som ikke blir vurdert på nytt, kan inngå i vurderingen av den samlede kompetansen eleven har i faget. Det sentrale er *om* og på *hvilken måte* informasjonen om elevens kompetanse underveis har relevans for standpunktkarakteren.

Karakterer gitt i underveisvurderingen er et uttrykk for den kompetansen eleven har, ut fra hva som er forventet på det tidspunktet da karakteren settes. Det understrekes at en standpunktkarakter ikke skal være et matematisk gjennomsnitt av karakterer gitt i løpet av opplæringstiden.

§ 3-17 femte ledd og sjette ledd andre og tredje punktum oppheves. Gjeldende første punktum i sjette ledd blir nytt femte ledd.

Merknad

Femte ledd i § 3-17 viser kun til regler i andre bestemmelser. Det samme gjelder sjette ledd andre og tredje punktum. Vi foreslår at disse bestemmelsene oppheves.

Ny § 3-17a skal lyde:

§ 3-17a Samanhengen mellom sluttvurdering og elevstatus

Når ein elev har fullført og bestått opplæringa i eit fag, skal sluttvurderinga følgje eleven fram til kompetansebevis og vitnemål. Eleven kan da ikkje få elevstatus i faget på nytt.

Ein elev som har fått sluttvurdering i eit fag frå vidaregåande opplæring på ungdomstrinnet, jf. § 1-15, kan velje om faget skal godkjennast etter § 1-16, eller velje å ta faget på nytt som elev i vidaregåande opplæring.

Ein elev som har fått innvilga omval, kan velje om tidlegare sluttvurderingar i fellesfag skal godkjennast etter § 1-16, eller velje å ta faget på nytt som elev i vidaregåande opplæring.

Merknad

Paragraf 3-17a er en ny bestemmelse. Bestemmelsens første ledd forskriftsfester gjeldende rett, mens bestemmelsens andre ledd er helt ny.

Hovedregelen fremgår av første ledd. Utgangspunktet er at når en elev har fullført og bestått opplæringen i et fag, skal sluttvurderingen følge eleven frem til kompetansebevis og vitnemål. En elev som har bestått et fag og mottatt sluttvurdering, vil ikke kunne ha

elevstatus i det samme faget. Det innebærer at en elev ikke kan ta faget igjen som elev. Dersom eleven ønsker å forbedre karakteren sin, må han/hun ta privatisteksamen i faget. Eventuelle tidligere standpunkt- og eksamenskarakterer faller bort når privatisten får eksamenskarakteren ført på vitnemålet eller kompetansebeviset, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-46 femte ledd.

Det er kun personer som har mottatt sluttvurdering i et fag som *elev*, som ikke vil ha kunne ha elevstatus i faget igjen. Dersom en person kun har sluttvurdering som privatist i et fag, kan vedkommende bli tatt inn som elev i faget senere.

Fag med karakter 1 i standpunkt er bestått når eksamenskarakteren er 2 eller bedre, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-4 fjerde ledd. En elev som får karakteren 1 i standpunkt, vil ha rett til særskilt eksamen etter § 3-33, mens en elev som får karakteren 1 ved ordinær eksamen, har rett til ny eksamen etter § 3-34. En elev som får IV (ikke vurderingsgrunnlag) må i utgangspunktet ta faget som privatist.

Elever som har fått karakteren 1 eller IV omfattes ikke av første ledd. Fylkeskommunen kan likevel ta inn søkere som har fått karakteren 1 eller IV i et fag som elev, dersom de har ledig kapasitet, jf. forskrift til opplæringsloven §§ 6-27 og 6-39.

Første ledd omfatter også elever som får innvilget søknad om å gå et ekstra år i grunnskolen. Det betyr at enkeltvedtak om ekstra år i grunnskolen må fattes før det settes standpunktkarakterer på 10. trinn.

Andre ledd inneholder et unntak fra hovedregelen om at sluttvurdering følger eleven frem til vitnemål eller kompetansebevis. Bestemmelsen gir elever på ungdomstrinnet som tar fag på videregående nivå, rett til å ta faget på nytt som elev i videregående opplæring. Dersom eleven ikke ønsker å ta faget på nytt som elev, kan eleven søke om å få faget godkjent etter § 1-16.

Tredje ledd inneholder ytterligere et unntak fra hovedregelen. Bestemmelsen gir omvalgselever retten til å velge om de vil beholde tidligere sluttvurderinger i fellesfag, eller om de vil ta faget på nytt som elev. Dette innebærer at omvalgselever kan velge å få opplæring i fellesfaget på nytt, selv om faget tidligere er bestått. Unntaket vil også gjelde for voksne som etter forskrift til opplæringsloven § 6-49 andre ledd er tatt inn til ordinær videregående opplæring etter opplæringsloven § 3-1.

Dersom omvalgselevne velger å beholde tidligere sluttvurderinger i fellesfag, skal disse godkjennes etter § 1-16. Hvilken betydning en eventuell godkjenning vil få for elevens status som heltids- eller deltids elev, må vurderes i sammenheng med reglene om inntak til Vg1, Vg2 eller Vg3 etter forskrift til opplæringsloven kapittel 6. En elev som får innvilget omvalg etter opplæringsloven § 3-1, regnes som heltids elev ved inntaket, jf. forskrift til opplæringsloven § 6-5 femte ledd. Paragraf 6-5 tredje ledd åpner for at elever som blir tatt inn som heltids elever, etter inntaket kan omgjøres til deltids elever.

Dersom eleven ønsker å ta faget på nytt som elev, skal eleven følge ordinær opplæring i faget. Eleven må derfor før skoleåret begynner bestemme om han eller hun ønsker å ta faget på nytt som elev, jf. skoleruta, jf. opplæringsloven § 3-2 tredje ledd. Eleven kan ikke velge hvilken karakter som skal stå på vitnemålet. Tidligere sluttvurdering i faget annulleres idet eleven begynner opplæringen i faget på nytt. Det vil si at sluttvurderingen i faget i så fall faller bort, altså at den regnes som en nullitet. Elever som av ulike grunner avbryter opplæringen i faget i videregående skole, vil derfor kunne stå uten

sluttvurdering i faget. Dette gjelder både for elever som forserer i fag og for omvalgselever.

§ 3-18 skal lyde:

§ 3-18 Standpunktkarakterer i fag

Standpunktkarakterer er karakterer som blir gitt ved avslutninga av opplæringa i *fag*, og som skal førast på vitnemålet.

Standpunktkarakteren må baserast på eit breitt vurderingsgrunnlag som samla viser *den* kompetansen eleven har i faget, jf. § 3-3. *Eleven* skal vere kjend med kva det blir lagt vekt på i fastsetjinga av hennar eller hans standpunktkarakter.

Standpunktkarakterer i fag med sentralt gitt eksamen skal fastsetjast seinast dagen før fellessensurmøtet.

Standpunktkarakterer i fag med lokalt gitt eksamen skal fastsetjast seinast dagen før skolen gjennomfører den første lokalt gitte eksamenen *i faget* på det aktuelle trinnet innanfor utdanningsprogrammet.

Rektor har ansvaret for at *faglæraren* set standpunktkarakter. Dersom rektor er i tvil om reglane for fastsetjing av standpunktkarakter er følgde, kan rektor krevje ei ny fagleg vurdering før karakterane blir fastsette og førte.

I dei tilfella der det ikkje er grunnlag for å setje standpunktkarakter, har rektor ansvaret for at det blir *gjort enkeltvedtak om ikkje å gi standpunktkarakter*. For å gjere enkeltvedtak om å ikkje gi karakter, skal eleven vere varsla, jf. § 3-7.

Merknad

I første ledd foreslår vi at henvisningen til læreplanverket tas ut. Det er klart at det er læreplanen som avgjør når standpunktkarakter skal gis i faget.

I andre ledd er det foreslått noen språklige endringer. Andre punktum om at eleven skal ha mulighet til å forbedre sin kompetanse frem til standpunktkarakteren er fastsatt, oppheves. Dette er et svært viktig prinsipp som henger tett sammen med underveisvurderingens formål. Vi foreslår at en omskrivning av denne bestemmelsen tas inn i en ny § 3-16.

I fjerde ledd foreslår vi at «i faget» tas inn. Dette gjør at kun standpunktkarakterer i fag som elever på trinnet trekkes ut i, må settes før skolen gjennomfører første lokalt gitte eksamen på trinnet. I fag der ingen elever på trinnet trekkes ut, kan standpunktkarakterer settes senere. Hensikten med fjerde ledd er at eksamensresultatet i faget ikke skal påvirke standpunktkarakteren.

I femte ledd er det foreslått en språklig endring.

I sjette ledd er det også foreslått noen språklige endringer. Sjette ledd siste punktum foreslås opphevet og omhandles i stedet kun i vitnemålsskrivene, jf. § 3-38 andre ledd.

§ 3-19 første ledd skal lyde:

Elevar skal ha standpunktkarakterar i orden og i åtferd etter 10. årstrinnet. I vidaregåande opplæring skal elevar ha standpunktkarakter når dei avsluttar opplæringa i skole.

Merknad

Henvisingen til læreplanverket i første ledd annet punktum foreslås fjernet. Orden og oppførsel omhandles ikke i læreplanverket.

Delkapittel IV skal lyde:

IV. Fritak frå vurdering *med karakter*

Merknad

Vi foreslår å endre overskriften i delkapittel IV fordi kapitlet kun omhandler fritak fra vurdering med karakter, ikke fritak fra all vurdering.

§ 3-20 nytt andre ledd og tredje ledd skal lyde:

Elevar som er fritakne frå vurdering med karakter etter det førre leddet, skal ha halvårsvurdering og anna undervegsvurdering utan karakter på grunnlag av måla i den individuelle opplæringsplanen, så langt planen avvik frå læreplanen for faget.

Skoleeigaren skal syte for at eleven og foreldra i grunnskolen får nødvendig rettleiing om kva valet av vurdering utan og med karakter inneber for eleven.

Gjeldende tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

Merknad

Vi foreslår at det tas inn et nytt andre ledd i bestemmelsen. Innholdet er ikke nytt, men andre ledd omtaler her det som er foreslått tatt ut av § 3-11 femte ledd og § 3-13 sjette ledd.

I tredje ledd foreslår vi kun små språklige endringer.

§ 3-21 andre ledd og nytt fjerde ledd skal lyde:

Elevar i grunnskolen som har eit enkeltvedtak om særskild språkopplæring etter opplæringslova § 2-8, der det er fastsett at eleven skal få heile eller delar av opplæringa i eit innføringstilbod, kan fritakast frå vurdering med karakter i heile *den* perioden han eller ho er i innføringstilbodet. Eleven kan fritakast frå både halvårsvurdering med karakter og standpunktvurdering.

(...)

Elevar som er fritekne frå vurdering med karakter etter denne paragrafen, skal ha halvårsvurdering og anna undervegsvurdering utan karakter.

Gjeldende fjerde ledd blir nytt femte ledd.

Merknad

I andre ledd gjerres en liten språklig endring.

I nytt fjerde ledd foreslår vi at det presiseres at eleven ikke kan fritas fra halvårsvurdering eller annen undervegsvurdering uten karakter. Dette fremgår i dag av §§ 3-11 og 3-13, men foreslås strøket der.

§ 3-22 tredje, nytt fjerde og nytt femte ledd skal lyde:

Elevar i heile grunnopplæringa, *tidlegare elevar* og privatistar i vidaregåande opplæring har også rett til fritak frå vurdering med karakter i skriftleg sidemål dersom dei:

- a) på grunn av sjukdom, skade eller dysfunksjon som er diagnostisert av ein sakkunnig, har problem med å greie begge *målformene*
- b) ikkje har gjennomgått ungdomstrinnet i norsk grunnskole
- c) fylte vilkåra for fritak frå opplæring eller vurdering i skriftleg sidemål i grunnskolen, men på grunn av dokumentert saksbehandlingsfeil likevel ikkje fekk fritak.

Berre den skolen eller fylkeskommunen som kan skrive ut vitnemål for den det gjeld, jf. § 3-42, kan gjere enkeltvedtak om fritak frå vurdering i skriftleg sidemål etter denne paragrafen.

Elevar som er fritekne frå vurdering med karakter etter denne paragrafen, skal ha halvårsvurdering og anna undervegsvurdering utan karakter.

Gjeldende fjerde ledd blir nytt sjette ledd.

Merknad

Vi foreslår å presisere i tredje ledd at også tidligere elever, som ikke lenger er elever, og som ikke er privatister, kan fritas fra vurdering med karakter etter bestemmelsen. I bokstav a foreslår vi en språklig endring.

I nytt fjerde ledd foreslår vi at det presiseres at bare de som kan skrive ut vitnemål for vedkommende kan fatte enkeltvedtak om fritak fra vurdering i skriftlig sidemål. Det er tatt inn en henvisning til § 3-42, som i tredje ledd omtaler hvem som kan skrive ut vitnemål.

I nytt femte ledd foreslår vi at det presiseres at eleven ikke kan fritas fra halvårsvurdering eller annen undervegsvurdering uten karakter. Dette fremgår i dag av §§ 3-11 og 3-13, men foreslås strøket der.

§ 3-23 skal lyde:

§ 3-23 Fritak frå vurdering med karakter i faget kroppsøving og faget ergonomi og bevegelse

Elevar som ikkje kan følgje opplæringa i faga kroppsøving eller ergonomi og bevegelse, skal få tilrettelagd opplæring så langt dette er mogleg for eleven. Elevar kan få fritak frå vurdering med karakter i faga når den tilrettelagde opplæringa eleven får ikkje kan vurderast med karakter. Avgjerda er eit enkeltvedtak. *Fritekne elevar skal ha halvårsvurdering og anna undervegsvurdering utan karakter.*

Merknad

Vi foreslår å inkludere faget ergonomi og bevegelse i bestemmelsen om tilrettelagt opplæring og fritak fra vurdering med karakter, slik at bestemmelsen gjelder både faget kroppsøving og faget ergonomi og bevegelse. Dette gjelder både for bestemmelsens første ledd og overskriften. I tillegg tas «i grunnskolen og i vidaregåande opplæring» ut av overskriften, da dette er en unødvendig presisering.

Vi foreslår også et nytt siste punktum, der det presiseres at eleven ikke kan fritas fra halvårsvurdering eller annen undervegsvurdering uten karakter. Dette fremgår i dag av §§ 3-11 og 3-13, men foreslås strøket der.

Ny § 3-28a skal lyde:

§ 3-28a Tidspunkt for gjennomføring av sentralt gitt eksamen

Ved sentralt gitt eksamen skal eksamen starte klokka 09.00 norsk tid, og avsluttast etter fem timar om ikkje anna er oppgitt. Dersom eleven eller privatisten har vedtak om særskild tilrettelegging av eksamen i form av utvida tid, vil vedtaket vere avgjerande for når eksamen skal avsluttast for vedkommande.

Ved tekniske problem kan eksamensstart utsetjast fram til problema er løyste, men i maksimalt éin time. Tapt tid til eksamensgjennomføring skal elevane og privatistane få kompensert ved eksamensslutt.

Elevar og privatistar som møter opp til eksamen for seint, men før kl. 10.00, skal få gjennomføre eksamen, men dei skal ikkje få kompensert tapt tid. Dei som møter kl. 10.00 eller seinare, får ikkje gjennomføre eksamen.

Det skal som hovudregel ikkje vere høve for elevar og privatistar til å forlate eksamenslokalet før kl. 10.00. Unntak må vurderast konkret, der omsynet til ei sikker eksamensgjennomføring og omsynet til helsa til elevar eller privatistar veg tungt.

Merknad

Bestemmelsen er ny. Første ledd regulerer tidspunktet for sentralt gitt eksamen.

Andre ledd regulerer hvor lenge skolen/skoleeier kan utsette eksamensstart ved tekniske problemer. Dette kan gjelde enkeltpersoner eller grupper av elever/privatister som er forhindret av de tekniske problemene. Alle som har tapt tid til eksamensgjennomføring på bakgrunn av tekniske problemer skal få tapt tid kompensert med tilsvarende tid ved eksamensslutt.

Tredje ledd gjelder hvor sent kandidatene kan møte opp, og samtidig få gjennomføre eksamen. De som kommer for sent til eksamen skal ikke i noen tilfeller få kompensert tapt tid.

Fjerde ledd regulerer når kandidatene kan forlate eksamenslokalet. Unntak vurderes i det enkelte tilfelle, og hensynet til en sikker eksamensgjennomføring og kandidatenes helse er tungtveiende hensyn. Fjerde ledd er ikke til hinder for at kandidater kan gå på toalettet, dersom hensynet til en sikker eksamensgjennomføring ivaretas.

§ 3-30a foreslås opphevet

Merknad

Bestemmelsen gjaldt kun muntlig eksamen høsten 2013, og kan derfor oppheves.

§ 3-35 første og andre ledd skal lyde:

Ein elev eller privatist som har dokumentert fråvær ved eksamen, har rett til å framstille seg til første etterfølgjande eksamen. Eleven beheld standpunkt karakteren i faget.

Eleven eller privatisten må leggje fram dokumentasjon på at han eller ho var hindra frå å møte til eksamen, at hindringa var uføreseieleg og at han eller ho ikkje kan lastast for hindringa.

Gjeldende andre ledd blir nytt tredje ledd.

Merknad

Første ledd er endret fra å liste opp de ulike typene eksamen, til å angi at en som har dokumentert fravær ved eksamen har rett til å framstille seg til første etterfølgende eksamen. Dokumentert fravær ved ordinær, særskilt, ny og utsatt eksamen er inkludert. Det vil bare være elever i faget som beholder standpunkt karakteren. Også de som har dokumentert fravær ved utsatt eksamen og som fremstiller seg til første etterfølgende eksamen, beholder standpunkt karakteren i faget.

I gjeldende tredje ledd står vilkårene for at fravær regnes som dokumentert. Det foreslås å ta vilkårene inn i et nytt andre ledd, og å omformulere det, slik at det tydelig fremgår hva det må legges frem dokumentasjon på.

§ 3-37 første ledd skal lyde:

Dersom det er gjort formelle feil ved avviklinga av eksamen, eller dersom eksamen av andre årsaker ikkje er avvikla i samsvar med føresegnene, kan Utdanningsdirektoratet annullere eksamen.

Merknad

Vi foreslår kun små språklige endringer.

§ 3-42 tredje ledd skal lyde:

Vitnemål for elevar skal skrivast ut av skolen der eleven fullfører og består opplæringa. Nytt vitnemål skal skrivast ut av den skolen som skreiv ut det opphavlege vitnemålet. For privatistar som tidlegare har fått vitnemål som elev, skal skolen som skreiv ut det opphavlege vitnemålet, også skrive ut *det nye vitnemålet til privatisten. For lærlingar og privatistar som ikkje tidlegare har oppfylt krava til vitnemål, er det den fylkeskommunen der lærlingen eller privatisten sist fekk standpunktkarakter i eit fag, som skal skrive ut vitnemålet. Viss ein privatist ikkje tidlegare har fått ein standpunktkarakter i vidaregåande opplæring, skal den fylkeskommunen der vedkommande er busett, skrive ut vitnemålet.*

Merknad

Vi foreslår å presisere i tredje ledd hvilken fylkeskommune som har ansvaret for å skrive ut vitnemål. Gjeldende fjerde punktum blir nytt tredje punktum, og det er her bare gjort språklige endringer.

I nytt fjerde punktum presiseres hvilken fylkeskommune som har ansvaret for å skrive ut vitnemål for lærlinger eller privatister som ikke tidligere har oppfylt kravene til vitnemål, og dermed ikke har mottatt vitnemål. I slike tilfeller er det den fylkeskommunen der vedkommende sist var elev og fikk en standpunktkarakter i et fag, som har ansvaret og kan utstede vitnemål. Andre fylkeskommuner kan ikke utstede vitnemål.

Fylkeskommunen vil, som i dag, ha ansvaret for å utstede vitnemål i slike tilfeller, men kan delegere oppgaven til for eksempel en skole. Fylkeskommunen må selv påse at eventuell delegering er forsvarlig.

I nytt femte ledd reguleres hvilken fylkeskommune som har ansvaret for å skrive ut vitnemål dersom privatisten ikke har mottatt noen standpunktkarakterer i videregående opplæring tidligere. Dette vil gjelde de som tar hele videregående opplæring som privatist. I slike tilfeller har den fylkeskommunen der vedkommende er bosatt ansvaret, normalt den fylkeskommunen der vedkommende er folkeregistrert. Andre fylkeskommuner kan ikke utstede vitnemål for vedkommende. Også i slike tilfeller har fylkeskommunen mulighet til å delegere oppgaven, se merknad til fjerde punktum.

§ 3-43 fjerde ledd skal lyde:

Kravet om gjennomført vidaregåande opplæring på normal tid kan etter søknad bli utvida til maksimalt fem år. Dette gjeld dersom *eleven har fått innvilga søknad om omval etter opplæringslova § 3-1 fjerde ledd, eller har fått rett til ekstra opplæringstid etter opplæringslova § 3-1 femte ledd. Dette gjeld òg dersom det blir lagt fram skriftleg dokumentasjon på at eleven har vore fråverande frå opplæringa ein lengre periode i løpet av eit opplæringsår på grunn av*

a) internasjonal utveksling som medfører tap av opplæringstid

b) folkehøgskole, verneplikt eller omsorgsarbeid som er utført i minst seks månader av opplæringsåret, eller

c) langvarig sjukdom.

Merknad

I gjeldende § 3-43 fremstår det som om man må ha vært fraværende i en lengre periode for å kunne få førstegangsvitnemål, selv om omvalg eller ekstra opplæringstid er innvilget. Dette foreslås justert i bestemmelsen ved at det presiseres at «normal tid» kan bli utvidet til fem år både dersom eleven har fått innvilget søknad om ekstra opplæringstid eller omvalg, og dersom det dokumenteres skriftlig at eleven har vært fraværende i en lengre periode pga. internasjonal utveksling, folkehøgskole, verneplikt, omsorgsarbeid i minst seks måneder, eller langvarig sykdom. Da bestemmelsen allerede viser til at fraværet må ha vart i en lengre periode, og dette påpekes i eller er en forutsetning i bokstav a til c, foreslår vi å presisere at vilkårene er alternative. Flere av vilkårene kan være oppfylt på en gang, men årsakene kan ikke slås sammen. Dvs. at kort internasjonal utveksling og noe fravær på grunn av sykdom, som hver for seg ikke oppfyller vilkårene, ikke til sammen kan utgjøre et lengre fravær. Bestemmelsen er uttømmende.

§ 4-2 andre, tredje og fjerde ledd oppheves.

Merknad

Bestemmelsen tilsvarer § 3-2, foruten henvisningen til orden og oppførsel. Se merknader til opphevelse av § 3-2 andre, tredje og femte ledd.

§ 4-3 skal lyde:

§ 4-3 Grunnlaget for vurdering i fag

Grunnlaget for vurdering i fag er *kompetansemåla* i læreplanane for fag slik dei er fastsette i læreplanverket, jf. § 1-2 eller § 1-3.

Føresetnadene til den enkelte, fråvær, eller forhold knytte til ordenen og åtferda til deltakaren skal ikkje trekkjast inn i vurderinga i fag.

Deltakaren skal møte fram og delta aktivt i opplæringa slik at læraren får grunnlag til å vurdere deltakaren sin kompetanse i *faget*. *Stort fråvær* eller andre særlege grunnar kan føre til at læraren ikkje har tilstrekkeleg grunnlag for å gi halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter.

Merknad

Se merknader til § 3-3 første, andre og tredje ledd.

§ 4-7 skal lyde:

§ 4-7 Undervegsvurdering

Undervegsvurdering i fag skal brukast som ein reiskap i læreprosessen, som grunnlag for tilpassa opplæring og bidra til at deltakaren aukar kompetansen sin i fag.

Undervegsvurderinga i *fag, i orden og i åttferd* skal *givast* løpande og systematisk og kan bli gitt både munnleg og skriftleg.

Undervegsvurderinga skal innehalde informasjon om kompetansen til deltakaren, og *gi rettleiing om korleis ho eller han kan utvikle kompetansen sin i faget.*

Læraren skal i *undervegsvurderinga* vurdere om deltakarar i grunnskoleopplæring særskilt organisert for vaksne har tilfredsstillande utbytte av opplæringa, jf. opplæringslova § 4A-2 og § 5-4.

Deltakarar i grunnskolen med individuell opplæringsplan skal både ha undervegsvurdering og rettleiing i samsvar med den opplæringsplanen som er utarbeidd for dei, jf. opplæringslova § 4A-2 og § 5-5 første ledd.

Merknad

Se merknader til § 3-11.

§ 4-8 skal lyde:

§ 4-8 Eigenvurdering

Eigenvurderinga er ein del av undervegsvurderinga, og formålet med eigenvurderinga er at deltakaren reflekterer over og blir bevisst på eiga læring. Deltakaren skal delta aktivt i vurderinga av eige arbeid, eigen kompetanse og eiga fagleg utvikling.

Merknad

Se merknader til § 3-12.

§ 4-9 skal lyde:

§ 4-9 Halvårsvurdering i fag

Halvårsvurderinga i fag er ein del av undervegsvurderinga og skal syne kompetansen til deltakaren opp mot kompetansemåla i læreplanen for det einskilde fag. Ho skal også gi rettleiing om korleis deltakaren kan auke kompetansen sin i faget.

Det skal givast skriftleg og/eller munnleg halvårsvurdering utan karakter gjennom heile grunnopplæringa.

Deltakaren skal i tillegg få halvårsvurdering med karakter. Halvårsvurderinga med karakter skal gi uttrykk for den kompetansen deltakaren har nådd ut frå det som er forventa på tidspunktet for vurderinga. Halvårsvurdering med karakter skal givast skriftleg.

Halvårsvurderinga i grunnskolen og i vidaregåande opplæring skal gjennomførast midt i opplæringsperioden på kvart årstrinn, og ved slutten av opplæringsåret for fag som ikkje blir avslutta, jf. læreplanverket.

Dersom opplæringa deltakaren mottok er organisert slik at den ikkje følgjer opplæringsåret, til dømes ved komprimerte løp, skal halvårsvurderinga gis midt i opplæringsperioden. Dersom opplæringa på det enkelte trinnet varar mindre enn eit semester, skal det ikkje gis halvårsvurdering.

Skoleeigar har ansvaret for at *faglæraren* gjennomfører halvårsvurdering med og utan karakter. Dersom skoleeigaren er i tvil om reglane for halvårsvurdering er følgde, kan skoleeigar be om ny fagleg vurdering før halvårskarakterane blir fastsette.

Merknad

Se merknader til § 3-13. Bestemmelsens femte ledd er kun i kap. 4. Merknadene til femte ledd i § 3-13 tilsvarer derfor sjette ledd i § 4-9.

Gjeldende § 4-10 oppheves, ny § 4-10 skal lyde:

§ 4-10 Samanhengen mellom undervegsvurdering og standpunktkarakter

Undervegsvurderinga skal fremme læring og gi deltakaren høve til å forbetre kompetansen sin gjennom opplæringstida i faget. Den kompetansen deltakaren har vist undervegs i opplæringa er ein del av grunnlaget for vurderinga når standpunktkarakteren i fag skal fastsetjast, jf. §§ 4-3 og 4-12.

Merknad

Det kreves ikke at fravær dokumenteres for deltakere, ellers er bestemmelsen tilsvarende forslag til endring i § 3-16. Se for øvrig merknader til § 3-16.

§ 4-11 femte og sjette ledd oppheves

Merknad

Se merknader til § 3-17 femte og sjette ledd.

Ny § 4-11a skal lyde:

§ 4-11a Samanhengen mellom sluttvurdering og deltakarstatus

Når ein deltakar har fullført og bestått opplæringa i eit fag, skal sluttvurderinga følgje deltakaren fram til kompetansebevis og vitnemål. Deltakaren kan da ikkje få deltakarstatus i faget på nytt.

Ein deltakar som har fått sluttvurdering i eit fag frå vidaregåande opplæring på ungdomstrinnet, jf. § 1-15, kan velje om faget skal godkjennast etter § 1-16, eller velje å ta faget på nytt som deltakar i vidaregåande opplæring.

Merknad

Se merknader til § 3-17a første og andre ledd.

§ 4-12 skal lyde:

§ 4-12 Standpunktkarakterar i fag

Standpunktkarakterar er karakterar som blir gitt ved avslutninga av opplæringa i fag, og som skal førast på vitnemålet. Standpunktkarakter blir berre gitt i heile fag.

Standpunktkarakteren må baserast på eit breitt vurderingsgrunnlag som samla viser *den* kompetansen deltakaren har i faget, jf. § 4-3. Deltakaren skal *vere* kjend med kva det er lagt vekt på i fastsetjinga av hennar eller hans standpunktkarakterar.

Standpunktkarakterar i fag med sentralt gitt eksamen skal fastsetjast seinast dagen før fellessensurmøtet.

Standpunktkarakterar i fag med lokalt gitt eksamen skal fastsetjast seinast dagen før gjennomføringa av den første lokalt gitte eksamenen *i faget* på det aktuelle trinnet innanfor utdanningsprogrammet.

Skoleeigar har ansvaret for at *faglæraren* set standpunktkarakter. Dersom skoleeigar er i tvil om reglane for fastsetjing av standpunktkarakter er følgde, kan skoleeigar krevje ei ny fagleg vurdering før karakterane blir fastsette og førte.

I dei tilfella der det ikkje er grunnlag for å setje standpunktkarakter, *har skoleeigar ansvaret for at det blir gjort enkeltvedtak om ikkje å gi standpunktkarakter. For å gjere enkeltvedtak om å ikkje gi karakter, skal deltakaren vere varsla, jf. § 4-5.*

Merknad

Se merknader til § 3-18.

Delkapittel IV skal lyde:

IV. Fritak frå vurdering *med karakter*

Merknad

Se merknad til endring av delkapittel IV i kap. 3.

§ 4-14 nytt andre og tredje ledd skal lyde:

Deltakarar som er fritekne frå vurdering med karakter etter det førre leddet, skal ha halvårsvurdering og anna undervegsvurdering utan karakter på grunnlag av måla i den individuelle opplæringsplanen, så langt planen avvik frå læreplanen for faget.

Skoleeigaren skal *syte* for at deltakaren i grunnskolen får nødvendig rettleiing om kva *valet* av vurdering utan og med karakter inneber for deltakaren.

Gjeldende andre ledd blir nytt tredje ledd.

Merknad

Se merknader til § 3-20.

§ 4-15 tredje, nytt fjerde og nytt femte ledd skal lyde:

Deltakarar i heile grunnopplæringa, *tidlegare deltakarar* og privatistar i vidaregåande opplæring har også rett til fritak frå vurdering med karakter i skriftleg sidemål dersom dei:

a) på grunn av sjukdom, skade eller dysfunksjon som er diagnostisert av ein sakkunnig, har problem med å greie begge *målformene*

b) ikkje har gjennomgått ungdomstrinnet i norsk grunnskole

c) fylte vilkåra for fritak frå opplæring eller vurdering i skriftleg sidemål i grunnskolen, men på grunn av dokumentert saksbehandlingsfeil likevel ikkje fekk fritak.

Berre den fylkeskommunen som kan skrive ut vitnemål for den det gjeld, jf. § 4-34, kan gjere enkeltvedtak om fritak frå vurdering i skriftleg sidemål etter denne paragrafen.

Deltakarar som er fritekne frå vurdering med karakter etter denne paragrafen, skal ha halvårsvurdering og anna undervegsvurdering utan karakter.

Gjeldende fjerde ledd blir nytt sjette ledd.

Merknad

Se merknader til § 3-22.

Ny § 4-21a skal lyde:

§ 4-21a *Tidspunkt for gjennomføring av sentralt gitt eksamen*

Ved sentralt gitt eksamen skal eksamen starte klokka 09.00 norsk tid, og avsluttast etter fem timar om ikkje anna er oppgitt. Dersom deltakaren eller privatisten har vedtak om særskild tilrettelegging av eksamen i form av utvida tid, vil vedtaket vere avgjerande for når eksamen skal avsluttast for vedkommande.

Ved tekniske problem kan eksamensstart utsetjast fram til problema er løyste, men i maksimalt éin time. Tapte tid til eksamensgjennomføring skal deltakarane og privatistane få kompensert ved eksamensslutt.

Deltakarar og privatistar som møter opp til eksamen for seint, men før kl. 10.00, skal få gjennomføre eksamen, men dei skal ikkje få kompensert tapte tid. Dei som møter kl. 10.00 eller seinare, får ikkje gjennomføre eksamen.

Det skal som hovudregel ikkje vere høve for deltakarar og privatistar til å forlate eksamenslokalet før kl. 10.00. Unntak må vurderast konkret, der omsynet til ei sikker eksamensgjennomføring og omsynet til helsa til deltakarar eller privatistar veg tungt.

Merknad

Se merknader til § 3-28a.

§ 4-23a oppheves.

Merknad

Se merknader til § 3-30a.

§ 4-28 første og andre ledd skal lyde:

Ein deltakar som har dokumentert fråvær *ved eksamen*, har rett til å framstille seg til første etterfølgjande eksamen. Deltakaren beheld standpunktkarakteren i faget.

Deltakaren må leggje fram dokumentasjon på at han eller ho var hindra frå å møte til eksamen, at hindringa var uføreseieleg og at han eller ho ikkje kan lastast for hindringa.

Gjeldende andre ledd blir nytt tredje ledd.

Merknad

Se merknader til § 3-35.

§ 4-30 første ledd skal lyde:

Dersom det er gjort formelle feil ved avviklinga av eksamen, eller dersom eksamen av *andre årsaker* ikkje er avvikla i samsvar med føresegnene, kan Utdanningsdirektoratet annullere eksamen.

Merknad

Se merknader til § 3-37 første ledd.

Forslag til endringer i forskrift til privatskoleloven

I forskrift 14. juli 2006 nr. 932 til privatskoleloven foreslås følgende endringer:

§ 3-2 andre, tredje og femte ledd oppheves. Gjeldende fjerde ledd blir nytt andre ledd.

Merknad

Merknadene til forskrift til opplæringsloven § 3-2 gjelder tilsvarende.

§ 3-3 første, andre og tredje ledd skal lyde:

§ 3-3 Grunnlaget for vurdering i fag

Grunnlaget for vurdering i fag er *kompetansemåla* i læreplanane for fag slik dei er fastsette i den læreplanen skolen har fått godkjend etter privatskolelova § 2-3.

Føresetnadene til den enkelte, fråvær, eller forhold knytte til ordenen og åtferda til eleven skal ikkje trekkjast inn i vurderinga i fag. I faget kroppsøving skal innsatsen til eleven vere ein del av grunnlaget for vurdering.

Eleven skal møte fram og delta aktivt i opplæringa slik at læraren får grunnlag til å vurdere eleven sin kompetanse i *faget*. *Stort fråvær* eller andre særlege grunnar kan føre til at læraren ikkje har tilstrekkeleg grunnlag for å gi halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter.

Merknad

Merknadene til forskrift til opplæringsloven § 3-3 første, andre og tredje ledd gjelder tilsvarende.

§ 3-11 skal lyde:

§ 3-11 Undervegsvurdering

Undervegsvurdering i fag skal brukast som ein reiskap i læreprosessen, som grunnlag for tilpassa opplæring og bidra til at eleven aukar kompetansen sin i fag.

Undervegsvurderinga i fag, i orden og i åtferd skal givast løpande og systematisk og kan vere både munnleg og skriftleg.

Undervegsvurderinga skal innehalde *informasjon om kompetansen til eleven, og gi rettleiing om korleis ho eller han kan utvikle kompetansen sin i faget.*

Læraren skal i undervegsvurderinga vurdere om eleven har tilfredsstillande utbytte av opplæringa, jf. privatskolelova § 3-6 og opplæringslova § 5-1 og § 5-4.

Elevar med individuell opplæringsplan skal både ha undervegsvurdering og rettleiing i samsvar med den opplæringsplanen som er utarbeidd for dei, jf. privatskolelova § 3-6 og opplæringslova § 5-5 første ledd.

Merknad

Merknadene til forskrift til opplæringsloven § 3-11 gjelder tilsvarende.

§ 3-12 skal lyde:

§ 3-12 Eigenvurdering

Eigenvurderinga er ein del av undervegsvurderinga, og *formålet med eigenvurderinga er at eleven reflekterer over og blir bevisst på eiga læring*. Eleven skal delta aktivt i vurderinga av eige arbeid, eigen kompetanse og eiga fagleg utvikling.

Merknad

Merknadene til forskrift til opplæringsloven § 3-12 gjelder tilsvarende.

§ 3-13 skal lyde:

§ 3-13 *Halvårsvurdering i fag for elever*

Halvårsvurdering i fag er ein del av undervegsvurderinga og skal syne kompetansen til eleven *opp mot* kompetansemåla i den læreplanen skolen har fått godkjend i *det einskilde fag* etter privatskolelova § 2-3. Ho skal også gi rettleiing om korleis eleven kan auke kompetansen sin i faget.

Det skal *givast skriftleg og/eller munnleg* halvårsvurdering utan karakter gjennom heile grunnopplæringa.

Frå 8. årstrinnet skal eleven *i tillegg ha halvårsvurdering* med karakter. Halvårsvurderinga med karakter, eller anna godkjend vurdering, skal gi uttrykk for den kompetansen som er forventa på tidspunktet for vurderinga. *Halvårsvurdering med karakter skal givast skriftleg.*

Halvårsvurderinga skal frå 8 årstrinnet gjennomførast midt i opplæringsperioden på kvart årstrinn, og ved slutten av opplæringsåret for fag som ikkje blir avslutta, jf. læreplanen skolen har fått godkjend etter privatskolelova § 2-3.

Dagleg leiar har ansvaret for at faglæraren gjennomfører halvårsvurdering med og utan karakter. Dersom dagleg leiar er i tvil om reglane for halvårsvurdering er følgde, kan dagleg leiar be om ny fagleg vurdering før karakterane blir fastsette.

Merknad

Merknader til forskrift til opplæringslova § 3-13 gjelder tilsvarende.

§ 3-14 andre ledd skal lyde:

Frå 8. årstrinnet skal det *også* givast halvårsvurdering med karakter, eller anna godkjend vurdering, i orden og i åtferd. Halvårsvurdering med karakter skal fastsetjast midt i opplæringsperioden på 8., 9. og 10. årstrinnet, og ved slutten av opplæringsåret *på 8. og 9. årstrinnet.* *Halvårsvurdering med karakter skal givast skriftleg.*

Merknad

Merknader til forskrift til opplæringsloven § 3-14 gjelder tilsvarende.

Gjeldende § 3-15 oppheves, og erstattes av en ny § 3-15:

§ 3-15 *Samanhengen mellom undervegsvurderinga og standpunktkarakteren i fag*

Undervegsvurderinga skal fremme læring og gi eleven høve til å forbetre kompetansen sin gjennom opplæringstida i faget. Den kompetansen eleven har vist undervegs i opplæringa er ein del av grunnlaget for vurderinga når standpunktkarakteren i fag skal fastsetjast, jf. §§ 3-3 og 3-17.

Merknader

Merknader til forskrift til opplæringslova § 3-16 gjelder tilsvarende.

§ 3-16 femte ledd og sjette ledd andre og tredje punktum oppheves. Gjeldende første punktum i sjette ledd blir nytt femte ledd.

Merknad

Selv om det vises til ulike bestemmelser, gjelder merknad til forskrift til opplæringslova § 3-17 femte og sjette ledd tilsvarende.

Ny § 3-16a skal lyde:

§ 3-16a Samanhengen mellom sluttvurdering og elevstatus

Når ein elev har fullført og bestått opplæringa i eit fag, skal sluttvurderinga følgje eleven fram til kompetansebevis og vitnemålet. Eleven kan da ikkje få elevstatus i faget på nytt.

Ein elev som har sluttvurdering i eit fag frå vidaregåande opplæring på ungdomstrinnet, jf. § 2A-11, kan velje om faget skal godkjennast etter § 5a-3, eller ta faget på nytt som elev i vidaregåande opplæring.

Ein elev som har fått innvilga omval, kan velje om tidlegare sluttvurderingar i fellesfag skal godkjennast etter § 5a-3, eller velje å ta faget på nytt som elev i vidaregåande opplæring.

Merknad

Merknader til forskrift til opplæringsloven § 3-17a gjelder tilsvarende. Til tross for at det ikke foreligger egne bestemmelser om inntak i forskrift til privatskoleloven, gjelder merknadene om forholdet til kap. 6 i forskrift til opplæringsloven også tilsvarende.

§ 3-17 skal lyde:

§ 3-17 Standpunktkarakterar i fag

Standpunktkarakterar er karakterar som blir gitt ved avslutninga av opplæringa i fag, og som skal førast på vitnemålet.

Standpunktkarakteren må baserast på eit breitt vurderingsgrunnlag som samla viser kompetansen eleven har i faget, jf. § 3-3. Eleven skal vere kjend med kva det er lagt vekt på i fastsetjinga av hennar eller hans standpunktkarakter.

Standpunktkarakterar i fag med sentralt gitt eksamen skal fastsetjast seinast dagen før fellessensurmøtet.

Standpunktkarakterar i fag med lokalt gitt eksamen skal fastsetjast seinast dagen før skolen gjennomfører den første lokalt gitte eksamenen *i faget* på det aktuelle trinnet innanfor utdaningsprogrammet.

Dagleg leiar har ansvaret for at *faglæraren* set standpunktkarakter. Dersom dagleg leiar er i tvil om reglane for fastsetjing av standpunktkarakter er følgde, kan dagleg leiar krevje ei ny fagleg vurdering før karakterane blir fastsette og førte.

I dei tilfella der det ikkje er grunnlag for å setje standpunktkarakter, har dagleg leiar ansvaret for at det blir *gjort enkeltvedtak om ikkje å gi standpunktkarakter*. For å gjere enkeltvedtak om å ikkje gi karakter, skal eleven vere varsla, jf. § 3-7.

For elevar i grunnskolen som er fritekne for opplæringsplikt etter privatskolelova § 3-3 andre ledd, gjeld den siste halvårsvurderinga med karakter som standpunktkarakter, jf. § 3-39 og § 5-1.

Merknad

Merknadene til forskrift til opplæringsloven § 3-18 gjelder tilsvarende, foruten siste ledd i bestemmelsen som står uendret.

§ 3-18 første ledd skal lyde:

Elevar skal ha standpunktkarakterar i orden og i åtferd etter 10. årstrinnet. I vidaregåande opplæring skal elevar ha standpunktkarakter når dei avsluttar opplæringa i skole.

Merknad

Det er kun henvisningen til læreplanen skolen har fått godkjend etter privatskolelova § 2-3 som her foreslås fjernet. Dette innebærer ingen realitetsendring.

§ 3-19 nytt andre og tredje ledd skal lyde:

Elevar som er fritekne frå vurdering med karakter etter det førre leddet, skal ha halvårsvurdering og anna undervegsvurdering utan karakter på grunnlag av måla i den individuelle opplæringsplanen, så langt planen avvik frå læreplanen for faget.

Skolen sitt styre skal syte for at eleven og foreldra i grunnskolen får nødvendig rettleiing om kva val av vurdering utan og med karakter inneber for eleven.

Merknad

Merknadene til forskrift til opplæringsloven § 3-20 gjelder tilsvarende.

§ 3-20 andre, tredje og nytt fjerde ledd skal lyde:

§ 3-20 *Fritak frå vurdering med karakter for minoritetsspråklege elevar som nyleg har kome til Noreg*

Elevar i grunnskolen som har eit enkeltvedtak om særskild språkopplæring etter privatskolelova § 3-5, der det er fastsett at eleven skal få heile eller delar av opplæringa i eit *innføringstilbod*, kan fritakast frå vurdering med karakter i heile perioden han eller ho er i *innføringstilbodet*. Eleven kan fritakast frå både halvårsvurdering med karakter og standpunktvrdering.

Elevar i vidaregåande opplæring som har eit enkeltvedtak om særskild språkopplæring etter privatskoleslova § 3-5, der det er fastsett at eleven skal få heile eller delar av opplæringa i eit *innføringstilbod*, kan fritakast frå vurdering med karakter i halvårsvurderinga i heile perioden han eller ho er i *innføringstilbodet*. Eleven kan ikkje fritakast frå krava til standpunktvrdering.

Elevar som er fritekne frå vurdering med karakter etter denne paragrafen, skal ha halvårsvurdering og anna undervegsvurdering utan karakter.

Gjeldende fjerde ledd blir nytt femte ledd.

Merknad

Merknadene til forskrift til opplæringsloven § 3-21 andre og fjerde ledd gjelder tilsvarende.

Videre kan vi ikke se noen grunn til at begrepet innføringsklasse brukes i forskrift til privatskoleloven, mens innføringstilbud brukes i forskrift til opplæringsloven. «Innføringsklasse» foreslås derfor byttet ut med «innføringstilbod» i denne bestemmelsen.

§ 3-21 tredje, nytt fjerde og nytt femte ledd skal lyde:

Elevar i heile grunnopplæringa og *tidlegare elevar* har også rett til fritak frå vurdering i skriftleg sidemål dersom dei:

- a) på grunn av sjukdom, skade eller dysfunksjon som er diagnostisert av ein sakkunnig, har problem med å greie begge *målformene*
- b) ikkje har gjennomgått ungdomstrinnet i norsk grunnskole
- c) fylte vilkåra for fritak frå opplæring eller vurdering i skriftleg sidemål i grunnskolen, men på grunn av dokumentert saksbehandlingsfeil likevel ikkje fekk fritak.

Berre den skolen som kan skrive ut vitnemål for den det gjeld, jf. § 3-41, kan gjere enkeltvedtak om fritak frå vurdering i skriftleg sidemål etter denne paragrafen.

Elevar som er fritekne frå vurdering med karakter etter denne paragrafen, skal ha halvårsvurdering og anna undervegsvurdering utan karakter.

Gjeldende fjerde ledd blir nytt sjetste ledd.

Merknad

Merknadene til forskrift til opplæringsloven § 3-22 gjelder tilsvarende.

§ 3-22 skal lyde:

§ 3-22 Fritak frå vurdering med karakter i faget kroppsøving og faget ergonomi og bevegelse

Elevar som ikkje kan følgje opplæringa i *faga kroppsøving eller ergonomi og bevegelse*, skal få tilrettelagd opplæring så langt dette er mogleg for eleven. Elevar kan få fritak frå vurdering med karakter i *faga* når den tilrettelagde opplæringa eleven får ikkje kan vurderast med karakter. Avgjerda er eit enkeltvedtak. *Fritekne elevar skal ha halvårsvurdering utan karakter og anna undervegsvurdering utan karakter.*

Merknad

Merknadene til forskrift til opplæringsloven § 3-23 gjelder tilsvarende.

Ny § 3-26a skal lyde:

§ 3-26a Tidspunkt for gjennomføring av sentralt gitt eksamen

Ved sentralt gitt eksamen skal eksamen starte klokka 09.00 norsk tid, og avsluttast etter fem timar om ikkje anna er oppgitt. Dersom eleven har vedtak om særskild tilrettelegging av eksamen i form av utvida tid, vil vedtaket vere avgjerande for når eksamen skal avsluttast for vedkommande.

Ved tekniske problem kan eksamensstart utsetjast fram til problema er løyste, men i maksimalt éin time. Tapt tid til eksamensgjennomføring skal elevane få kompensert ved eksamensslutt.

Elevar som møter opp til eksamen for seint, men før kl. 10.00, skal få gjennomføre eksamen, men dei skal ikkje få kompensert tapt tid. Dei som møter kl. 10.00 eller seinare, får ikkje gjennomføre eksamen.

Det skal som hovudregel ikkje vere høve for elevar til å forlate eksamenslokalet før kl. 10.00. Unntak må vurderast konkret, der omsynet til ei sikker eksamensgjennomføring og omsynet til helse til elevar veg tungt.

Merknad

Merknadene til forskrift til opplæringsloven § 3-28a gjelder tilsvarende.

§ 3-28a oppheves.

Merknad

Merknadene til forskrift til opplæringsloven § 3-30a gjelder tilsvarende.

§ 3-33 første og andre ledd skal lyde:

Ein elev som har dokumentert fråvær ved eksamen, har rett til å framstille seg til første etterfølgjande eksamen. Eleven beheld standpunktkarakteren i faget.

Eleven må leggje fram dokumentasjon på at han eller ho var hindra frå å møte til eksamen, at hindringa var uføreseieleg og at han eller ho ikkje kan lastast for hindringa.

Gjeldende andre ledd blir nytt tredje ledd.

Merknad

Denne bestemmelsen omfatter ikke privatister. Ellers gjelder merknadene til forskrift til opplæringsloven § 3-35 gjelder tilsvarende.

§ 3-35 første ledd skal lyde:

Dersom det er gjort formelle feil ved avviklinga av eksamen, eller dersom eksamen av andre årsaker ikkje er avvikla i samsvar med føresegnene, kan Utdanningsdirektoratet annullere eksamen.

Merknad

Merknadene til forskrift til opplæringsloven § 3-37 gjelder tilsvarende.

§ 3-42 fjerde ledd skal lyde:

Kravet om gjennomført vidaregåande opplæring på normal tid kan etter søknad bli utvida til maksimalt fem år. Dette gjeld dersom eleven har fått innvilga søknad om omval etter forskrift til privatskolelova § 3-3 fjerde ledd og opplæringslova § 3-1 fjerde ledd, eller har fått rett til ekstra opplæringstid etter opplæringslova § 3-1 femte ledd. Dette gjeld òg om det blir lagt fram skriftleg dokumentasjon på at eleven har vore fråverande frå opplæringa ein lengre periode i løpet av eit opplæringsår på grunn av

a) internasjonal utveksling som medfører tap av opplæringstid

b) folkehøgskole, verneplikt eller omsorgsarbeid som er utført i minst seks månader av opplæringsåret, eller

c) langvarig sjukdom.

Merknad

Merknadene til forskrift til opplæringsloven § 3-43 gjelder tilsvarende.

§ 5a-2 skal lyde:

Dagleg leiar kan etter søknad gi elevar i vidaregåande opplæring fritak frå opplæring i kroppsøving. Eleven må leggje fram ei fråsegn frå lege som dokumenterer at opplæringa

er til skade for eleven, og at tilpassa opplæring ikkje er mogleg, *jf.* § 3-22. Dagleg leiar si avgjerd er eit enkeltvedtak.

Merknad

Merknadene til forskrift til opplæringsloven § 1-12 gjelder tilsvarende.

Arkivnr: 2015/3488-1
Saksbehandlar: Birthe Andersen Haugen

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Opplærings- og helseutvalet	27/15	14.04.2015

Disponering av samlefond opplæringssektoren

Samandrag

Fylkesutvalet fatta i sak 90/2014 vedtak om å endre reglane for avsetjing til frie disposisjonsfond for dei vidaregåande skulane, fagskulane og Manger folkehøgskule frå og med avslutninga av rekneskapsåret 2014. Dei generelle reglane seier at ein skule maksimalt kan ha disposisjonsfond tilsvarande 5 % av skulen sitt reviderte årsbudsjett. Midlar utover 5 % vert overført samlefond for opplæringssektoren. Ved årsavslutninga for 2014 vart det sett av totalt 28,8 mill. kr til samlefondet. I denne saka vert det fremja forslag om å nytte totalt 17 mill. kr av samlefondet til opplæringssektoren.

Forslag til vedtak

1	Totalt 17 mill. kr av samlefondet til opplæringssektoren vert nytta til prosjekt ved Nordahl Grieg vgs, Olsvikåsen vgs, Slåtthaug vgs og Stend vgs slik det er omtala i saksframlegget.
2	Restsummen 11,8 mill. kr vert sett av til naudsynte investeringar innan opplæringssektoren ved seinare høve.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Svein Heggheim
fylkesdirektør opplæring

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 25.03.2015

Fylkesutvalet fatta i sak 90/2014 vedtak om å endre reglane for avsetjing til frie disposisjonsfond for dei vidaregåande skulane, fagskulane og Manger folkehøgskule frå og med avslutninga av rekneskapsåret 2014.

Reglane seier at ein skule maksimalt kan ha disposisjonsfond tilsvarande 5 % av skulen sitt reviderte årsbudsjett. For små skular med låge driftsbudsjett er det gjort unntak frå 5 %-regelen; viss ikkje vil den maksimale grensa for disponibelt fond verte for låg. Ei ombygging eller eit innkjøp har same kostnad anten det er på ein liten eller ein stor skule. Unntaket seier at skular med lågt driftsbudsjett kan sette av 0,75 promille av totalt revidert årsbudsjett for alle skulane. I 2014 gjev 0,75 promille av totalt revidert årsbudsjett ei nedre grense for avgrensing av avsetjing til disposisjonsfond på 1,724 mill. kr.

Den overskytande delen av driftsoverskotet frå skulane vert sett av til eit samlefond for opplæringssektoren. Fylkesrådmannen skal etter kvart årsoppgjer fremja ei politisk sak der det vert gjort greie for omfanget på samlefondet og eit framlegg til korleis fondet skal disponerast.

Omfang av samlefond

Det har lenge vore eit fokus på at skulane sine disponible fond har nådd eit særst høgt nivå. Tidleg i 2013 vart skulane varsla om ei mogleg innstramming i reglane for fondsavsetjing. Likevel var det mange skular som ikkje reduserte fondet sitt i løpet av 2013. Tvert om auka den totale fondsbeholdninga med om lag 7,5 mill. kroner i 2013, slik at skulane ved starten av 2014 hadde totalt 109,6 mill. kr. på disposisjonsfond.

Ved utgangen av 2014 er samla disposisjonsfond redusert til 56,8 mill. kr. I tillegg er det sett av 28,8 mill. kr på samlefondet. Totalt er det ved utgangen av 2014 85,6 mill. kr i frie fond. Det er ein reduksjon på 24 mill. kr i fond i høve til 2013. Reduksjonen i disposisjonsfond syner at dei nye reglane har hatt effekt på fondsavsetjingane. Skulane har i løpet av 2014 tilpassa seg til dei nye reglane og brukt fondsmildar til mellom anna enklare naudsynt vedlikehald og investeringar i utstyr.

Tabellarisk oversikt over fondsmildar for åra 2013 og 2014.

Fond	2013	2014
Disposisjonsfond skular	109,6 mill kr	56,8 mill. kr
Samlefond		28,8 mill. kr
Totalt frie fond	109,6 mill kr	85,6 mill. kr
Reduksjon frå 2013 til 2014		24,0 mill. kr

Framlegg til disponering av samlefond

Dei disponible midlane som vert overført til samlefondet, kan til dømes brukast på investeringar i utstyr og materiell, faglege tiltak og satsingar eller mindre byggmessige endringar som er godkjent av eigedomsseksjonen. Alle skulane kan søkje om å få prosjekt eller investeringar med i saksframlegget uavhengig av om skulane har fått inndrege midlar eller ikkje. Dersom søknader vert godkjent av opplæringsavdelinga og dei vert prioritert, kan dei kome med i sak for samlefondet som vert fremja politisk kvar vår. Det er viktig å understreke at midlane i samlefondet er sektoren sine midlar, og at inndrege midlar vert haldne avskilt frå skulane sine egne disposisjonsfond.

I denne saka fremjar fylkesrådmannen framlegg om å disponere 17 mill. kr av samlefondet til mindre ombyggingar ved fem vidaregåande skular. Alle prosjekta er vurdert saman med eigedomsseksjonen.

Olsvikåsen videregående skole - mindre tilbygg av idrettsanlegg

Skulen har for lite areal til idrett i høve elevtalet, skulen manglar styrketreningsrom, og det er for liten garderobekapasitet. Kostnaden av tilbygget er rekna til om lag 12 mill. kr. Fylkesrådmannen rår til at det vert nytta 5 mill. kr frå samlefondet.

Nordahl Grieg videregående skole - mindre ombygging

Skulen har behov for ombygging av opne areal, då det er ønskjeleg med meir skjerma opplæringsareal i form av klasserom/grupperom. Dette medfører etablering av nye vegger og flytting av eksisterande vegger og dessutan endring av ventilasjon, lys, sprinkleranlegg med meir. Kostnaden med ombygginga er kalkulert til 5 mill. kr. Fylkesrådmannen rår til at det vert nytta 5 mill. kr av samlefondet.

Stend videregående skole

Ved Stend videregående skole er det trong for vedlikehald og oppgradering av gardsbutikken. Total kostnad for arbeidet er om lag 10 mill. kr. Fylkesrådmannen rår til at det vert nytta 3 mill. kr frå samlefondet.

Slåtthaug videregående skole

Ved Slåtthaug videregående skole er det problem knytt til ventilasjon på sveiseverkstaden. Totalkostnadene for utbetringa er stipulert til om lag 2 mill. kr. Fylkesrådmannen rår til at det vert nytta 2 mill. kr frå samlefondet.

Askøy videregående skole

Ved Askøy videregående skole er det investert midlar i nytt auditorium. Det er framleis trong for å investere ytterlegare. Fylkesrådmannen rår til at det vert nytta inntil 2 mill. kr til sluttfinansiering av auditoriet.

I åra som kjem vil gjennomføringa av tiltak i skulebruksplanen føre til auka trong for midlar til utstyr, mindre ombyggingar o.a. ved skulane. Fylkesrådmannen tilrår difor at resten av samlefondet 11,8 mill. kr vert ståande udisponert til seinare høve.

Arkivnr: 2015/3489-1
Saksbehandlar: Birthe Andersen Haugen

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Opplærings- og helseutvalet	28/15	14.04.2015
Fylkesutvalet		22.04.2015

Disponering av investeringsmidlar opplæringssektoren 2015

Samandrag

I denne saka vert fordelinga av investeringsmidlar til ulike område i opplæringssektoren lagt fram. Til saman er det 35 millionar i investeringsmidlar som vert fordelt. Tabellen syner forslag til fordeling

Tiltak	Sum
Utstyrsmidlar vidaregåande skular 2015	16 mill kr
Utstyrsmidlar fagskular	7 mill kr
IT- midlar og telefoni,	10 mil kr
Innkjøp reinhaldsutstyr	2 mill kr
Totalt	35 mill kr

Forslag til innstilling

Investeringsmidlar for 2015 til opplæringssektoren vert fordelt slik:

Utstyrsmidlar til 2015	16 mill kr
Utstyrsmidlar fagskular	7 mill kr
IT- midlar og telefoni	10 mil kr
Innkjøp reinhaldsutstyr	2 mill kr
<u>Totalt</u>	<u>35 mill kr</u>

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Svein Heggheim
fylkesdirektør opplæring

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 25.03.2015

I denne saka vert fordelinga av investeringsmidlar til ulike område i opplæringssektoren lagt fram. Til saman er det 35 millionar kroner i investeringsmidlar som vert fordelt.

Utstyrsmidlar til dei vidaregåande skulane 16 mill kroner

Skulane melder om stor trong for investeringar i utstyr, maskiner og inventar. Tidligere har fylkesdirektør opplæring hatt 10 millionar kroner årleg i driftsmidlar til dei vidaregåande skulane til dette føremålet. Desse midlane har vorte fordelt kvart år etter søknader frå skulane. Typiske føremål for utstyrsinvesteringar dei siste åra har vore møblar og inventar, kjøp av transportmiddel og fornying av utstyr til ulike utdanningsprogram. Denne budsjettposten er sidan 2012 redusert til 1 million kroner, og ein er difor avhengig av å bruke investeringsmidlar for å kunne tildele midlar til dei føremåla som skulane har trong for.

I samband med arbeidet med skulebruksplanen kan det kome endringar i dimensjonering og lokalisering av dei ulike utdanningstilboda. Ein del skular må då kanskje gjere ein del investeringar og tilpassingar i sine tilbod. Fylkesdirektør opplæring vil difor prioritere investeringsmidlar til slike investeringar.

I 2014 vart det sett av midlar øymerka til investeringar ved Amalie Skram vgs og Årstad vgs. I 2015 skal investeringane i utstyr til Årstad vgs slutførast. Det kan og verte trong for å investere i utstyr til vaksenopplæringsssenteret ved Bergen Katedralskole, som flyttar inn i lokala til tidlegare Bergen Handelsgym. Vidare er det trong for utstyr ved realfagslaboratoria på Sotra vidaregåande skule og inventar i samband med rehabiliteringa av auditoriet ved Stord vidaregåande skule, avdeling Vabakkjen. Det kan og verte trong for å starte på investeringane på nye Voss vidaregåande skule.

Utstyrsmidlar fagskulane 7 mill kroner

Styret for fagskulane i Hordaland har sendt fylkesdirektør opplæring ei oversikt over prioriterte utstyrsinvesteringar ved fagskulane. Styret ber om at det vert sett av 15,2 mill kr. Bergen tekniske fagskule flyttar inn i nye mellombels lokale i løpet av året. Her er det trong for å investere i inventar. Ved Bergen maritime fagskule er investeringa i ny brusimulator, som det vart løyvd til i 2014, forseinka, og midlane må difor løyvast på nytt i 2015. Vidare er det ved dei to skulane og deira ulike undervisningsstader trong for å investere i kostbart utstyr for å tilfredsstille krav sett i STCW-konvensjonen.

IT- midlar medrekna telefoniløysingar 10 mill kroner

I samarbeid med it- seksjonen er det planar for investeringar i infrastruktur på skulane. I tillegg er det eit mål å utstyre alle skulane med videokonferanseutstyr, som gjer at skulane kan samarbeide om fagtilbod. Det er også årleg trong for fornying av pc-ar til lærarane og anna it-utstyr som er i bruk ute på skulane. Vidare er det trong for å investere i nye telefoniløysingar for dei vidaregåande skulane.

Reinhaldsutstyr på vgs 2 mill kroner

Innkjøpa av reinhaldsutstyr har gitt ei tiltrengt modernisering av utstyr og maskiner på skulane. Det er viktig å sikre ein god utstyrspark for reinhald. For 2015 vurderer fylkesrådmannen at behovet for slike innkjøp er om lag som i 2014.

Oppsummering:

Fylkesrådmannen rår til at midlane til investeringar i utstyr til opplæringssektoren vert fordelt slik:

Tiltak	Sum
Utstyrsmidlar vidaregåande skular 2015	16 mill kr
Utstyrsmidlar fagskular	7 mill kr
IT- midlar og telefoni,	10 mill kr
Innkjøp reinhaldsutstyr	2 mill kr
Totalt	35 mill kr

Arkivnr: 2014/598-11

Saksbehandlar: Bjarte Molvik

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Opplærings- og helseutvalet	29/15	14.04.2015
Fylkesutvalet		22.04.2015

**Rehabilitering - ombygging - mindre tilbygg i skulesektoren –
budsjettfordeling nr. 2 - 2015**

Samandrag

I budsjettet for 2015 er det løyvd 125 million kroner til rehabilitering/ombygging/mindre tilbygg i skulesektoren. Av desse er det tidlegare fordelt 33 million kroner. I denne saka rår ein til at det vert fordelt 22,5 million kroner til prosjekt ved Os vgs, Os Gymnas, Olsvikåsen vgs, Rubbestadnes vgs og Arna vgs. For prosjektet ved Olsvikåsen vgs. er det lagt opp til at deler av prosjektet på sikt bør verta finansiert med fondsmidler.

Forslag til vedtak

Fylkesutvalet godkjenner fordeling av midlar til rehabilitering / ombygging / mindre tilbygg i skulesektoren i 2015 som skissert i saksutgreiinga, og at det vert gjort følgjande budsjettendringar:

K.stad	Art	Prosj.	Tekst	Meirutg./ mindreinnt.	Mindreutg./ meirinnt.	
10	661.020.00	02320	02140	Olsvikåsen vgs. - Tilbygg	12 000 000	
10	646.020.00	02320	02139	Os vgs.–Sveise-og hydraulikkverkstad	4 000 000	
10	631.020.00	02320	02141	Rubbestadnes vgs. – Motorlabr.	3 000 000	
10	611.020.00	02320	02142	Os Gymnas - Miljøhus	1 000 000	
10	637.020.00	02320	03243	Arna vgs. – Ventilasjon	2 500 000	
10	777.021.00	02320	03000	Rehab. / omb./ tilbygg		22 500 000
					22 500 000	22 500 000

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Johnny Stiansen
fylkesdirektør økonomi

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 25.03.2015

I budsjettet for 2015 er det løyvd 125 million kroner til rehabilitering/ombygging/mindre tilbygg i skulesektoren. Av desse er det tidlegare fordelt 33 million kroner, men gjort merknad om at 5 million kroner av desse, i samband med regnskapsavslutninga for 2014, truleg vil bli finansert frå fond.

I denne saka rår ein til at det vert løyvd midlar til følgjande prosjekt.

Olsvikåsen vgs. – Tilbygg - styrketreningshall og ekstra garderobe

Skulen har i dag 2 sett med elevgarderobar knytt til idrettsanlegget. For å få betre bruk av anlegget samt være tilpassa elevtall og utdanningsprogram er det behov for å utvide garderobekapasiteten med 1 nytt sett garderobar, ein for kvart kjønn, samt tilhøyrande lærerfasilitetar. Vidare manglar skulen styrketreningsrom og litt lagerkapasitet. Samla areal for eit påbygg er rekna til om lag 250 m². Vidare vil det være behov for litt tilpassing i eksisterande bygg. Prosjektet er førebels kalkulert til 12 million kroner, og det er lagt til grunn at 5 million kroner av dette skal finansierast frå fond. Ein kan likevel ikkje rekneskapsføre denne fondsbruken (skulen sitt fond) før rekneskapsåret for 2014 er godkjent av fylkestinget. Fylkesrådmannen vil gjennomføre konteringsendringa etter at fylkestinget har godkjent rekneskapsåret for 2014.

Os vgs – Ny sveise og hydraulikkverkstad

Arbeidstilsynet har funne feil og manglar ved eksisterande sveiseverkstad, og gitt pålegg om utbetring. Ein ser at skulen har manglar knytt til nok verkstadslokale og rår til at ein løyser pålegga ved å bygge eit nytt sveise og hydraulikkverkstad. Eksisterande sveiseverkstad kan då byggjast om og verta innlemma i ein utvida maskinverkstad. Samla vil ein då få eit nybygg på om lag 500 m² og ei ombygging på ca. 300 m². Skulen har og meldt om andre behov knytt til verkstadar / hallar og det kan være naturleg å vurdere desse behova samstundes som ein gjennomfører dette prosjektet.

Samla kostnad for tilbygg / ombygging er ikkje klart. Men ein rår til at ein i denne omgang godkjenner prosjektet og at det vert løyvd 4 million kroner som oppstart knytt til prosjektering / planlegging og mindre tiltak i terreng. Samla kostnad for prosjektet og behovet for ytterlegare løyvinga vil ein komme attende til når omfang er klarlagt og anbod er innhenta, truleg i løpet av hausten 2015.

Rubbestadnes vgs – Motorlaboratorium – Oppgradering bygg

Lokalt næringsliv og skulen har i lengre tid arbeidd med eit prosjekt for etablering av nytt motorrom / motorlaboratorium. Rommet er tenkt etablert i eksisterande maskinrom, men inneber likevel ei total renovering / oppgradering. Dei største kostnadane er knytt til maskinar og utstyr, men det vil og være behov for ein betydeleg innsats knytt til bygningsmessige tilhøve. Blant det som må utbetrast er ventilasjon, isolering og støydemping, varmesystem, fundamentering, brannsikring m.m. Bygningsmessige kostnader er så langt kalkulert til 3 million kroner, og ein rår til at dette vert løyvd innanfor årets rammeløyving til ombyggingar m.m.

Fylkestinget vedtok i samband med budsjetthandsaminga at denne budsjettposten skulle nyttast oppgradering av motorlaboratoriet. Dette avsnittet i denne saka er oppfølging av fylkestinget sitt vedtak.

Os Gymnas – Miljøhus

For at skulen skal verta sertifisert som miljøfyrtårn er det behov for å betre situasjonen knytt til avfallshandtering og sykkelparkering. I samråd med skulen har ein konkludert med at beste løysing er å etablere eit mindre tilbygg på om lag 120 m². Gjennom ei slik etablering kan ein og få løyst litt av skulen sitt behov for lagerplass/garasje. Førebels kalkyle tilseier at dette kan løysast for om lag ein million kroner, og ein rår til at dette vert løyvd 1 million kroner til formålet frå årets rammeløyving for ombyggingar m.m.

Arna vgs. – Utbetring ventilasjon verkstadbygg

Eksisterande ventilasjonsanlegg er over 40 år gammalt og er utslitt. Ein rår difor til at ventilasjonsaggregata vert skifta. Planen er å etablere nytt teknisk rom på taket av bygget samstundes som skifte av aggregata. På sikt vil det verta behov for å skifte ut kanalsystemet. Grunna samla omfang er dette likevel ikkje prioritert

i denne omgang. Ein rår til at det vert løyvd løyvd 2,5 million kroner til formålet frå årets rammeløyving for ombyggingar m.m.

PS 30/15 Ymse